

Dane identyfikacyjne umowy

Numer Umowy [Numer projektu]		Znak sprawy	
Numer projektu [Numer projektu]	Czas trwania [czastrwania] miesiący	Data rozpoczęcia [projektod]	Data zakończenia [projektodo]

Dane organizacji

Beneficjent/Koordynator

Pełna nazwa organizacji				Kraj Polska
Pełna nazwa organizacji nazwa angielska				
Województwo		Powiat	Gmina	Miejscowość
Ulica i nr budynku			Kod pocztowy	Miejscowość (poczta)
OID E10322867	NIP	REGON	Rodzaj rejestru nd.	Numer w rejestrze nd.
Kod Erasmusa			Numer akredytacji	

Dane bankowe

Posiadacz rachunku:			
Nazwa banku:			
IBAN - pełny numer rachunku:	Waluta rachunku:	Waluta przelewu:	Nr SWIFT banku:
Przyznane dofinansowanie (EUR) 100,00	Rata I 20,00	Rata II	

Osobą odpowiedzialną ze strony FRSE za przygotowanie umowy jest: [Imie Nazwisko], tel. , e-mail: .



Erasmus+



**UMOWA O UDZIELENIE DOTACJI W RAMACH PROGRAMU
ERASMUS+¹**

**Projekt [Numer projektu]
[pełna nazwa, w stosownych przypadkach]**

Numer szkicu: 000241499 formularz: EP/25/U

WSTĘP

Niniejsza **umowa** zostaje zawarta **między** następującymi stronami:

z jednej strony,

agencją narodową („podmiot udzielający dotacji”),

Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji - Narodową Agencją Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności z siedzibą w Warszawie, pod adresem: Al. Jerozolimskie 142A, kod pocztowy 02-305, Warszawa, wpisaną do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024777, której nadano NIP: 526-10-00-645 oraz REGON: 010393032,

którą do celów podpisania niniejszej umowy należy reprezentuje jej reprezentant prawny wskazany przy podpisie

oraz

z drugiej strony,

„koordynatorem”:

Pełna oficjalna nazwa organizacji:

Oficjalny adres organizacji

(ulica, numer domu/lokalu):

Kod pocztowy, miejscowość i kraj: , Polska

NIP:

Nazwa rejestru (jeśli ma zastosowanie): nd.

Nr rejestru (jeśli ma zastosowanie): nd.

Nr OID: E10322867

ECHE:

Kod identyfikacyjny Erasmus:

którą do celu podpisania niniejszej umowy reprezentuje -

¹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013.

[oraz beneficjentami określonymi w załączniku 1, pod warunkiem podpisania przez nich „formularza przystąpienia dla beneficjentów” („accession form for beneficiaries”) (zob. załącznik 4 i art. 40).]

Jeżeli nie określono inaczej, odniesienia do „beneficjenta” lub „beneficjentów” obejmują koordynatora [Wariant w przypadku edukacji szkolnej / kształcenia i szkolenia zawodowego / edukacji dorosłych – konsorcjum: oraz podmioty powiązane (jeżeli występują)].

Jeżeli tylko jeden beneficjent podpisuje umowę o udzielenie dotacji („dotacja dla jednego beneficjenta”), wszystkie przepisy odnoszące się do „koordynatora” lub „beneficjentów” uznaje się odpowiednio za odnoszące się do tego beneficjenta.

Powyższe strony wyraziły zgodę na zawarcie niniejszej umowy.

Podpisując umowę i formularz przystąpienia dla beneficjentów, beneficjenci przyjmują dotację i wyrażają zgodę na wdrożenie działania na własną odpowiedzialność i zgodnie z umową, w tym z wszystkimi określonymi w niej obowiązkami i warunkami.

W skład umowy wchodzi:

Wstęp

Warunki (w tym arkusz danych)

Załącznik 1	Opis działania, szacunkowy budżet i wykaz podmiotów uczestniczących
Załącznik 2	Postanowienia mające zastosowanie do kosztów kwalifikowalnych - opublikowane pod adresem: https://erasmusplus.org.pl/dokumenty
Załącznik 3	Stawki mające zastosowanie - opublikowane pod adresem: https://erasmusplus.org.pl/dokumenty
Załącznik 4	Formularz przystąpienia dla beneficjentów – pełnomocnictwo udzielone koordynatorowi przez innego beneficjenta, tzw. „accession form for beneficiaries” [dalej: „formularz przystąpienia dla beneficjentów”] – wzór opublikowany pod adresem: https://erasmusplus.org.pl/dokumenty (w stosownych przypadkach)
Załącznik 5	Postanowienia szczegółowe - opublikowane pod adresem: https://erasmusplus.org.pl/dokumenty
Załącznik 6	Wzory umów, które mają być stosowane między beneficjentami a uczestnikami - opublikowane pod adresem: https://erasmusplus.org.pl/dokumenty (w stosownych przypadkach)
Załącznik 7	Wzór potwierdzenia otrzymania środków finansowych – udostępniony w systemie dokumentów https://online.frse.org.pl

WARUNKI

Spis treści

UMOWA O UDZIELENIE DOTACJI W RAMACH PROGRAMU ERASMUS+	1
WSTĘP	1
WARUNKI	3
ARKUSZ DANYCH	6
ROZDZIAŁ 1 INFORMACJE OGÓLNE	10
ARTYKUŁ 1 – PRZEDMIOT UMOWY	10
ARTYKUŁ 2 – DEFINICJE	10
ROZDZIAŁ 2 DZIAŁANIE	10
ARTYKUŁ 3 – DZIAŁANIE	10
ARTYKUŁ 4 – OKRES REALIZACJI I DATA ROZPOCZĘCIA	11
ROZDZIAŁ 3 DOTACJA	11
ARTYKUŁ 5 — DOTACJA	11
5.1 Forma dotacji	11
5.2 Maksymalna kwota dotacji	11
5.3 Stopa finansowania	11
5.4 Szacunkowy budżet, kategorie budżetowe i formy finansowania	11
5.5 Elastyczność budżetowa	11
ARTYKUŁ 6 — KWALIFIKOWALNE I NIEKWALIFIKOWALNE KOSZTY ORAZ WKŁADY	11
6.1 Ogólne warunki kwalifikowalności	11
6.2 Szczegółowe warunki kwalifikowalności w odniesieniu do poszczególnych kategorii budżetowych	12
6.3 Koszty i wkłady niekwalifikowalne	12
6.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków	13
ROZDZIAŁ 4 REALIZACJA DOTACJI	13
SEKCJA 1 KONSORCJUM: BENEFICJENCI, PODMIOTY POWIĄZANE, INNE PODMIOTY UCZESTNICZĄCE ORAZ UCZESTNICY	13
ARTYKUŁ 7 – BENEFICJENCI	13
ARTYKUŁ 8 — PODMIOTY POWIĄZANE	14
ARTYKUŁ 9 – INNE PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIU	14
9.1 Partnerzy stowarzyszeni	14
9.2 Osoby trzecie przekazujące wkłady rzeczowe na rzecz działania	14
9.3 Podwykonawcy	14
9.4 Uczestnicy	15
ARTYKUŁ 10 – PODMIOTY UCZESTNICZĄCE O SPECJALNYM STATUSIE	15
10.1 Podmioty uczestniczące spoza UE	15
10.2 Podmioty uczestniczące będące organizacjami międzynarodowymi	15
SEKCJA 2 POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE REALIZACJI DZIAŁANIA	15
ARTYKUŁ 11 — PRAWIDŁOWA REALIZACJA DZIAŁANIA	15
11.1 Obowiązek prawidłowej realizacji działania	15
11.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	15
ARTYKUŁ 12 – KONFLIKT INTERESÓW	16
12.1 Konflikt interesów	16
12.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	16
ARTYKUŁ 13 — POUFNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO	16
13.1 Informacje szczególnie chronione	16
13.2 Informacje niejawnne	17
13.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków	17
ARTYKUŁ 14 – ETYKA I WARTOŚCI	17
14.1 Etyka	17
14.2 Wartości	17
14.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków	17
ARTYKUŁ 15 – OCHRONA DANYCH	17
15.1 Przetwarzanie danych przez podmiot udzielający dotacji	17
15.2 Przetwarzanie danych przez beneficjentów	18
15.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków	18
ARTYKUŁ 16 – PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ – PRAWO DOSTĘPU DO ISTNIEJĄCEJ WIEDZY I WYNIKÓW ORAZ DO KORZYSTANIA Z NICH	18
16.1 Istniejąca wiedza i prawa dostępu do niej	18

16.2 Własność wyników	18
16.3 Prawo podmiotu udzielającego dotacji do wykorzystania materiałów, dokumentów i informacji otrzymanych do celów w zakresie polityki, przekazywania informacji, komunikacji, rozpowszechniania wiedzy i promocji	19
16.4 Postanowienia szczegółowe dotyczące praw własności intelektualnej, wyników i istniejącej wiedzy	19
16.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków	19
ARTYKUŁ 17 — KOMUNIKACJA, ROZPOWSZECHNIANIE INFORMACJI I WIDOCZNOŚĆ	20
17.1 Komunikacja – Rozpowszechnianie informacji – Promowanie działania	20
17.2 Widoczność – flaga europejska i oświadczenie o finansowaniu ze środków unijnych	20
17.3 Jakość informacji – zastrzeżenie	21
17.4 Postanowienia szczegółowe dotyczące komunikacji, rozpowszechniania informacji i widoczności	21
17.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków	21
ARTYKUŁ 18 – POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE REALIZACJI DZIAŁANIA	21
18.1 Postanowienia szczegółowe dotyczące realizacji działania	21
18.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	21
SEKCJA 3 ZARZĄDZANIE DOTACJĄ	21
ARTYKUŁ 19 — OGÓLNE OBOWIĄZKI INFORMACYJNE	21
19.1 Wnioski o udzielenie informacji	21
19.2 Aktualizacja danych w narzędziu sprawozdawczości i zarządzania Erasmus+	21
19.3 Informacje o wydarzeniach i okolicznościach wpływających na działanie	22
19.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków	22
ARTYKUŁ 20 – PRZECHOWYWANIE DOKUMENTACJI	22
20.1 Przechowywanie dokumentacji oraz dokumentów potwierdzających	22
20.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	22
ARTYKUŁ 21 – SPRAWOZDAWCZOŚĆ	23
21.1 Sprawozdawczość ciągła	23
21.2 Sprawozdawczość okresowa	23
21.3 Waluta na potrzeby sprawozdań finansowych i przeliczanie na euro	23
21.4 Język sprawozdawczości	24
21.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków	24
ARTYKUŁ 22 – PŁATNOŚCI I ODZYSKIWANIE ŚRODKÓW – OBLICZANIE KWOT NALEŻNYCH	24
22.1 Płatności i ustalenia dotyczące płatności	24
22.2 Odzyskiwanie środków	24
22.3 Kwoty należne	24
22.4 Przymusowe odzyskanie środków	27
22.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków	28
ARTYKUŁ 23 – GWARANCJE	28
23.1 Gwarancja dotycząca płatności zaliczkowych	28
23.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	29
ARTYKUŁ 24 – ŚWIADECTWA	29
ARTYKUŁ 25 – KONTROLE, PRZEGLĄDY, AUDYTY I DOCHODZENIA – PRZENIESIENIE USTALEŃ NA INNE DOTACJE	29
25.1 Kontrole, przeglądy i audyty podmiotu udzielającego dotacji	29
25.2 Kontrole, przeglądy i audyty Komisji Europejskiej dotyczące dotacji od innych podmiotów udzielających dotacji	30
25.3 Dostęp do dokumentacji niezbędnej do oceny uproszczonych form finansowania	31
25.4 Audyty i dochodzenia przeprowadzane przez OLAF, EPPO i ETO	31
25.5 Skutki kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń — Przeniesienie ustaleń	31
25.6 Skutki niewywiązania się z obowiązków	32
ARTYKUŁ 26 – OCENY WPŁYWU DZIAŁANIA	32
ROZDZIAŁ 5 SKUTKI NIEWYWIĄZANIA SIĘ Z OBOWIĄZKÓW	32
SEKCJA 1 ODRZUCENIE KOSZTÓW I WKŁADÓW ORAZ ZMNIEJSZENIE DOTACJI	32
ARTYKUŁ 27 — ODRZUCENIE KOSZTÓW I WKŁADÓW	32
27.1 Warunki	32
27.2 Procedura	33
27.3 Skutki	33
ARTYKUŁ 28 – ZMNIEJSZENIE DOTACJI	33
28.1 Warunki	33
28.2 Procedura	33
28.3 Skutki	33
SEKCJA 2 ZAWIESZENIE, ROZWIĄZANIE I ZAKOŃCZENIE	34
ARTYKUŁ 29 — ZAWIESZENIE TERMINU PŁATNOŚCI	34

29.1 Warunki	34
29.2 Procedura	34
ARTYKUŁ 30 – ZAWIESZENIE PŁATNOŚCI	34
30.1 Warunki	34
30.2 Procedura	35
ARTYKUŁ 31 – ZAWIESZENIE UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI	35
31.1 Zawieszenie umowy o udzielenie dotacji na wniosek konsorcjum	35
31.2 Zawieszenie umowy o udzielenie dotacji na wniosek podmiotu udzielającego dotacji	35
ARTYKUŁ 32 – ROZWIĄZANIE UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI LUB ZAKOŃCZENIE UCZESTNICTWA BENEFICJENTA	36
32.1 Rozwiązanie umowy o udzielenie dotacji na wniosek konsorcjum	36
32.2 Zakończenie uczestnictwa beneficjenta na wniosek konsorcjum	37
32.3 Rozwiązanie umowy o udzielenie dotacji lub zakończenie uczestnictwa beneficjenta na wniosek podmiotu przyznającego dotację	38
SEKCJA 3 INNE SKUTKI: ODSZKODOWANIE I SANKCJE ADMINISTRACYJNE	41
ARTYKUŁ 33 – ODSZKODOWANIE	41
33.1 Odpowiedzialność podmiotu udzielającego dotacji	41
33.2 Odpowiedzialność beneficjentów	41
ARTYKUŁ 34 – SANKCJE ADMINISTRACYJNE ORAZ INNE ŚRODKI	41
SEKCJA 4 SIŁA WYŻSZA	41
ARTYKUŁ 35 – SIŁA WYŻSZA	41
ROZDZIAŁ 6 POSTANOWIENIA KOŃCOWE	42
ARTYKUŁ 36 – KOMUNIKACJA MIĘDZY STRONAMI	42
36.1 Formy i środki komunikacji — Zarządzanie elektroniczne	42
36.2 Data komunikatu	42
ARTYKUŁ 37 – WYKŁADNIA UMOWY	42
ARTYKUŁ 38 – OBLICZANIE OKRESÓW, DAT I TERMINÓW	42
ARTYKUŁ 39 – ZMIANY (ANEKS)	43
39.1 Warunki	43
39.2 Procedura	43
ARTYKUŁ 40 — PRZYSTĄPIENIE I DODANIE NOWYCH BENEFICJENTÓW	43
40.1 Przystąpienie beneficjentów wymienionych w preambule	43
40.2 Dołączenie nowych beneficjentów	43
ARTYKUŁ 41 – PRZENIESIENIE UMOWY	44
ARTYKUŁ 42 – CESJA ROSZCZEŃ O PŁATNOŚĆ ZE ŚRODKÓW PODMIOTU UDZIELAJĄCEGO DOTACJI	44
ARTYKUŁ 43 – PRAWO WŁAŚCIWE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW	44
43.1 Prawo właściwe	44
43.2 Rozstrzyganie sporów	44
ARTYKUŁ 44 – WEJŚCIE W ŻYCIE	44

Sektor Szkolnictwo wyższe KA1 HED KA171

ARKUSZ DANYCH

1. Dane ogólne

Streszczenie projektu zob. załącznik 1 (w stosownych przypadkach)

Numer projektu:	[Numer projektu]
Nazwa projektu:	[pełna nazwa, w stosownych przypadkach]
Zaproszenie:	2025 – EAC/A08/2024 Program Erasmus+
Rodzaj działania:	KA1 Szkolnictwo wyższe
Podmiot udzielający dotacji:	Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności (dalej: narodowa agencja)
Data rozpoczęcia projektu:	[projektod]
Data zakończenia projektu:	[projektodo]
Czas trwania projektu:	[czastrwania]
Umowa konsorcjum:	Nie

2. Podmioty uczestniczące

Wykaz uczestniczących podmiotów: zob. załącznik 1.

3. Dotacja

Maksymalna kwota dotacji, którą przyznano: 100,00 EUR

Maksymalna kwota dotacji, o którą wnioskowano: 0,00 EUR

Forma dotacji: Mieszana dotacja oparta na budżecie: koszty rzeczywiste i wkłady jednostkowe

Rodzaj dotacji: Dotacja na działanie

Kategorie budżetowe/rodzaje działalności:

Wkłady jednostkowe:

- Wsparcie organizacyjne
- Wsparcie indywidualne
- Podróż (wsparcie podróży)
- Wsparcie włączenia dla organizacji

Koszty rzeczywiste:

- Koszty nadzwyczajne
- Wsparcie włączenia dla uczestników

Opcje kwalifikowalności kosztów (stopa finansowania):

- Koszty nadzwyczajne: 80% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich
- Wsparcie włączenia dla uczestników: 100%
- Podatek VAT: Tak – jeżeli nie podlega odliczeniu lub zwrotowi

Elastyczność budżetowa: Tak (pod pewnymi warunkami, zob. art. 2 Załącznika 5)

4. Sprawozdawczość, płatności i odzyskiwanie środków

4.1 Sprawozdawczość ciągła (art. 21)

Sprawozdanie z postępu prac: Nie

4.2 Sprawozdawczość okresowa i płatności

Harmonogram dotyczący sprawozdań i płatności (art. 21, 22):

Sprawozdawczość					Płatności	
Okresy sprawozdawcze (OS)			Rodzaj	Termin na złożenie sprawozdania	Rodzaj	Termin płatności (czas oczekiwania na dokonanie płatności)
Nr OS	Od dnia	Do dnia				
					Płatności zaliczkowe	30 dni od dnia wejścia w życie umowy lub od otrzymania gwarancji dotyczącej płatności zaliczkowych, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza ²
1	rrrr-mm-dd	rrrr-mm-dd	Sprawozdanie okresowe	30 dni	Druga płatność zaliczkowa	60 dni od otrzymania sprawozdania okresowego
2	rrrr-mm-dd	rrrr-mm-dd	Sprawozdanie okresowe	30 dni	Trzecia płatność zaliczkowa	60 dni od otrzymania sprawozdania okresowego
3	rrrr-mm-dd	rrrr-mm-dd	Sprawozdanie z postępu prac	30 dni	Nie dotyczy	Nie dotyczy
4	rrrr-mm-dd	rrrr-mm-dd	Sprawozdanie końcowe	60 dni	Płatność końcowa	60 dni od otrzymania sprawozdania końcowego

Płatności zaliczkowe/refundowane i zabezpieczenia

Weksel: Nie

Gwarancja: Nie

Rodzaj	Procent	Kwota	Kwota gwarancji*
Płatność zaliczkowa 1	[procent]	20,00	0,00
Płatność zaliczkowa 2	[procent]	0,00	0,00
Płatność zaliczkowa 3	[procent]	0,00	0,00

* Kwota gwarancji finansowej musi być taka sama jak kwota płatności zaliczkowej.

Sprawozdania i warunki płatności (art. 21, 22):

Zasada niedochodowości: Nie dotyczy

Odsetki za zwłokę: EBC + 3,5%

Rachunek bankowy do dokonywania płatności:

Posiadacz rachunku:			
Nazwa banku:			
IBAN - pełny numer rachunku:	Waluta rachunku:	Waluta przelewu:	Nr SWIFT banku:

Przeliczanie na euro: Podwójne przeliczanie

Język sprawozdań: Wszystkie wnioski o płatności i sprawozdania należy składać w języku polskim lub języku angielskim.

4.3 Świadczenia (art. 24)

²Rodzaj weksla zostanie uprzednio wskazany koordynatorowi przez podmiot udzielający dotacji.

Nie dotyczy

4.4 Odzyskiwanie środków (art. 22)

Podstawowa odpowiedzialność z tytułu odzyskiwania środków:

Zakończenie uczestnictwa beneficjenta:	zainteresowany beneficjent
Płatność końcowa:	koordynator
Po płatności końcowej:	zainteresowany beneficjent

Odpowiedzialność solidarna za przymusowe odzyskanie środków (w przypadku niewywiązania się z płatności):

Indywidualna odpowiedzialność finansowa: Każdy beneficjent ponosi odpowiedzialność wyłącznie za własne długi

5. Skutki niewywiązania się z obowiązków, prawo właściwe i właściwość miejscowa służąca rozstrzygnięciu sporów

Prawo właściwe (art. 43):

Beneficjenci w UE: Standardowa klauzula o prawie właściwym: prawo UE + prawo krajowe państwa członkowskiego podmiotu udzielającego dotacji

Beneficjenci spoza UE: Szczególna klauzula o prawie właściwym: Prawo UE + prawo krajowe państwa podmiotu udzielającego dotacji + ogólne zasady prawa organizacji międzynarodowych i ogólne zasady prawa międzynarodowego

Właściwość miejscowa służąca rozstrzygnięciu sporów (art. 43):

Standardowa właściwość miejscowa służąca rozstrzygnięciu sporów:

Beneficjenci w UE: właściwe sądy krajowe państwa członkowskiego organu udzielającego dotacji

Beneficjenci spoza UE: sądy w Brukseli (Belgia) (chyba że umowa międzynarodowa przewiduje wykonalność orzeczeń sądów UE)

6. Inne

Postanowienia szczegółowe (Załącznik 5): Tak

- Maksymalna kwota dotacji
- Elastyczność budżetowa
- Podwykonawcy
- Wsparcie na rzecz uczestników
- Wsparcie włączenia dla uczestników
- Ochrona danych
- Prawa własności intelektualnej, istniejąca wiedza i wyniki, prawa dostępu do nich i korzystania z nich
- Komunikacja, rozpowszechnianie informacji i widoczność
- Postanowienia szczegółowe dotyczące realizacji działania
- Sprawozdawczość
- Kwota należna
- Kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia
- Zmniejszenie dotacji
- Komunikacja między stronami
- Monitorowanie i ocena akredytacji

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany **2025-09-23** o godzinie **10:27:37** na **mruszkiewicz**.

- Wsparcie językowe online (Online Linguistic Support – OLS)
- Ochrona i bezpieczeństwo uczestników
- Wszelkie dodatkowe postanowienia wymagane prawem krajowym

Standardowe terminy po zakończeniu projektu:

Zachowanie poufności: 5 lat po dokonaniu płatności końcowej

Przechowywanie dokumentacji: 5 lat (lub 3 lata dla dotacji nieprzekraczających 60 000 EUR) po dokonaniu płatności końcowej

Przeglądy: do 5 lat (lub do 3 lat dla dotacji nieprzekraczających 60 000 EUR) po dokonaniu płatności końcowej

Audyty: do 5 lat (lub do 3 lat dla dotacji nieprzekraczających 60 000 EUR) po dokonaniu płatności końcowej

Przeniesienie ustaleń dotyczących innych dotacji na tę dotację: do 5 lat (lub do 3 lat dla dotacji nieprzekraczających 60 000 EUR) po dokonaniu płatności końcowej

7. Dane kontaktowe:

Imię i Nazwisko:

Stanowisko:

Pełna oficjalna nazwa beneficjenta:

Adres do korespondencji:

Adres e-mail:

ROZDZIAŁ 1 INFORMACJE OGÓLNE

ARTYKUŁ 1 – PRZEDMIOT UMOWY

Niniejsza umowa ustanawia prawa i obowiązki oraz warunki mające zastosowanie do dotacji przyznanej na realizację działania określonego w rozdziale 2.

ARTYKUŁ 2 – DEFINICJE

Do celów niniejszej umowy stosuje się następujące definicje:

Działanie – projekt finansowany w kontekście niniejszej umowy.

Dotacja – dotacja przyznawana w kontekście niniejszej umowy.

Podmioty uczestniczące – podmioty uczestniczące w działaniu jako beneficjenci, podmioty powiązane, partnerzy stowarzyszeni, osoby trzecie przekazujące wkłady rzeczowe, podwykonawcy lub odbiorcy wsparcia finansowego na rzecz osób trzecich.

Uczestnicy – osoby fizyczne, które są w pełni zaangażowane w projekt oraz mogą otrzymywać część dotacji z Unii Europejskiej przeznaczoną na pokrycie kosztów ich uczestnictwa (w szczególności kosztów podróży i utrzymania).

Beneficjenci (BEN) – sygnatariusze niniejszej umowy (bądź to bezpośrednio, bądź za pośrednictwem formularza przystąpienia).

Partnerzy stowarzyszeni – podmioty uczestniczące w działaniu, ale bez prawa do obciążania kosztami lub wnioskowania o wkłady.

Zakupy – umowy dotyczące towarów, robót lub usług niezbędnych do realizacji działania (np. sprzętu, materiałów eksploatacyjnych i dostaw), ale które nie są częścią zadań związanych z działaniem (zob. załącznik 1).

Podwykonawstwo – umowy dotyczące towarów, robót lub usług, które stanowią część zadań związanych z działaniem (zob. załącznik 1).

Wkłady rzeczowe – wkłady rzeczowe w rozumieniu art. 2 ust. 38 rozporządzenia finansowego UE 2024/2509 tj. zasoby niefinansowe udostępniane nieodpłatnie przez osoby trzecie.

Nadużycie – nadużycie w rozumieniu art. 3 dyrektywy UE 2017/1371³ i art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r.⁴, jak również wszelkie inne niewłaściwe lub niezgodne z prawem działania mające na celu uzyskanie korzyści finansowych lub osobistych.

Nieprawidłowości – każdy rodzaj naruszenia (przepisów prawa lub postanowień umowy), który może mieć wpływ na interesy finansowe UE, w tym nieprawidłowości w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2988/95⁵.

Poważne wykroczenie zawodowe – wszelkiego rodzaju niedopuszczalne lub niewłaściwe zachowanie podczas wykonywania obowiązków zawodowych, w szczególności przez pracowników, w tym poważne wykroczenie zawodowe w rozumieniu art. 138 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego (UE) 2024/2509⁶.

Właściwe prawo unijne, międzynarodowe i krajowe – wszelkie akty prawne lub inne (wiążące lub niewiążące) zasady i wytyczne w danym obszarze.

ROZDZIAŁ 2 DZIAŁANIE

ARTYKUŁ 3 – DZIAŁANIE

Dotację przyznaje się na realizację działania określonego w arkuszu danych (zob. pkt 1), zgodnie z opisem w załączniku 1.

³Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁴Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 48.

⁵Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁶„Naruszenie obowiązków zawodowych” obejmuje w szczególności: naruszenie norm etycznych grupy zawodowej, bezprawne zachowanie mające wpływ na zawodową wiarygodność, naruszenie powszechnie przyjętych standardów etyki zawodowej, złożenie nieprawdziwych oświadczeń/przedstawienie informacji wprowadzających w błąd, uczestnictwo w kartelu lub innym porozumieniu zakłócającym konkurencję, naruszenie praw własności intelektualnej, próby wpłynięcia na procesy podejmowania decyzji poprzez wykorzystanie, w wyniku podania nieprawdziwych informacji, konfliktu interesów, lub próby pozyskania informacji poufnych od organów publicznych w celu uzyskania przewagi, podleganie do dyskryminacji, nienawiści lub przemocy lub podobne działania, sprzeczne z wartościami UE, w przypadku gdy negatywnie oddziałuje to na wykonanie zobowiązania prawnego lub grozi takim oddziaływaniem.

ARTYKUŁ 4 – OKRES REALIZACJI I DATA ROZPOCZĘCIA

Okres realizacji i datę rozpoczęcia działania określono w arkuszu danych (zob. pkt 1).

ROZDZIAŁ 3 DOTACJA

ARTYKUŁ 5 — DOTACJA

5.1 Forma dotacji

Dotacja jest dotacją na działanie⁷, przyjmującą formę opartej na budżecie mieszanej dotacji (tj. dotacji opartej na kosztach jednostkowych, która może również obejmować koszty faktycznie poniesione).

5.2 Maksymalna kwota dotacji

Maksymalną kwotę dotacji określono w arkuszu danych (zob. pkt 3) oraz w szacunkowym budżecie (załącznik 1).

5.3 Stopa finansowania

Stopę finansowania kosztów określono w arkuszu danych (zob. pkt 3).

Wkłady jednostkowe nie podlegają żadnej stopie finansowania.

5.4 Szacunkowy budżet, kategorie budżetowe i formy finansowania

Szacunkowy budżet działania określono w załączniku 1.

Zawiera on szacunkowe koszty kwalifikowalne oraz wkłady jednostkowe na rzecz działania, w podziale na podmioty uczestniczące i kategorie budżetowe.

W załączniku 1 wymieniono również rodzaje kosztów i wkładów (formy finansowania)⁸, jakie należy zastosować w odniesieniu do każdej kategorii budżetowej.

Szczegóły dotyczące obliczania wkładów jednostkowych zawarto w załączniku 2.

5.5 Elastyczność budżetowa

Podział budżetu może zostać dostosowany – bez zmiany (aneksowania umowy) (zob. art. 39) – poprzez przesunięcia (między kategoriami budżetowymi), o ile nie pociąga to za sobą żadnej istotnej lub ważnej zmiany w opisie działania w załączniku 1.

Jednakże

- inne modyfikacje wymagają zmiany (aneksowania umowy) lub uproszczonego zatwierdzenia, jeżeli jest to wyraźnie przewidziane w załączniku 5.

ARTYKUŁ 6 — KWALIFIKOWALNE I NIEKWALIFIKOWALNE KOSZTY ORAZ WKŁADY

Aby koszty i wkłady były kwalifikowalne, muszą spełniać warunki **kwalifikowalności** określone w niniejszym artykule.

6.1 Ogólne warunki kwalifikowalności

Ogólne warunki kwalifikowalności są następujące:

- a) w odniesieniu do kosztów rzeczywistych (jeżeli dotyczy), koszty te:
 - (i) muszą zostać faktycznie poniesione przez beneficjenta;
 - (ii) muszą zostać poniesione w okresie przewidzianym w art. 4;

⁷ Definicja znajduje się w art. 183 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego (UE) 2024/2509: „dotacja na działanie” oznacza dotację UE w celu sfinansowania „działania mającego przyczynić się do osiągnięcia jednego z celów polityki Unii”.

⁸ Zob. art. 125 rozporządzenia finansowego (UE) 2024/2509.

- (iii) muszą zostać zadeklarowane w ramach jednej z kategorii budżetowych określonych w art. 6.2 i załączniku 1;
 - (iv) muszą zostać poniesione w związku z działaniem opisanym w załączniku 1 i muszą być niezbędne do jego realizacji;
 - (v) muszą być możliwe do zidentyfikowania i zweryfikowania, w szczególności muszą być ujmowane w księgach rachunkowych beneficjenta zgodnie ze standardami rachunkowości obowiązującymi w kraju, w którym beneficjent ma siedzibę oraz zgodnie ze zwykłymi praktykami księgowania kosztów przez beneficjenta;
 - (vi) muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami krajowymi w zakresie podatków, pracy i zabezpieczenia społecznego oraz
 - (vii) muszą być racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, w szczególności jeżeli chodzi o oszczędność i wydajność;
- b) w przypadku wkładów jednostkowych:
- (i) muszą zostać zadeklarowane w ramach jednej z kategorii budżetowych określonych w art. 6.2 i załączniku 1;
 - (ii) jednostki muszą:
 - być rzeczywiście wykorzystane lub wytwarzane przez beneficjenta w okresie określonym w art. 4;
 - być niezbędne do realizacji działania lub być wytwarzane w ramach tego działania oraz
 - (iii) możliwa musi być identyfikacja i weryfikacja liczby jednostek, w szczególności na podstawie ewidencji i dokumentacji (zob. art. 20).

Koszty pośrednie

Koszty pośrednie będą zwracane zgodnie ze stawką zryczałtowaną określoną w arkuszu danych (zob. pkt 3).

6.2 Szczegółowe warunki kwalifikowalności w odniesieniu do poszczególnych kategorii budżetowych

W odniesieniu do poszczególnych kategorii budżetowych **szczegółowe warunki kwalifikowalności** określono w załączniku 2.

6.3 Koszty i wkłady niekwalifikowalne

Następujące koszty lub wkłady są **niekwalifikowalne**:

- a) koszty lub wkłady, które nie spełniają określonych powyżej warunków (zob. art. 6.1 i 6.2), w szczególności:
 - (i) koszty związane ze zwrotem z kapitału i dywidendy wypłacane przez beneficjenta;
 - (ii) zadłużenie i opłaty za obsługę zadłużenia;
 - (iii) rezerwy na poczet przyszłych strat lub zobowiązań;
 - (iv) należne odsetki;
 - (v) straty wynikające z różnic kursowych;
 - (vi) opłaty bankowe pobierane przez bank beneficjenta z tytułu realizacji przelewów od podmiotu udzielającego dotacji;
 - (vii) nadmierne lub nieuzasadnione wydatki;
 - (viii) podatek VAT podlegający odliczeniu lub zwrotowi (w tym VAT zapłacony przez podmioty publiczne działające jako organy publiczne);
 - (ix) poniesione koszty lub wkłady na rzecz działań realizowanych w trakcie zawieszenia umowy o udzielenie dotacji (zob. art. 31);
 - (x) wkłady rzeczowe wnoszone przez osoby trzecie;
- b) koszty lub wkłady zadeklarowane w ramach innych dotacji UE (lub dotacji udzielanych przez inne państwo członkowskie UE, państwo nienależące do UE lub inny organ/podmiot wykonujący budżet UE), z wyjątkiem następujących przypadków:
 - (i) jeżeli dotacja na działanie jest połączona z dotacją na działalność⁹ obowiązującą w tym samym okresie, a beneficjent może wykazać, że dotacja na działalność nie pokrywa żadnych (bezpośrednich lub pośrednich) kosztów dotacji na działanie;
- c) koszty lub wkłady dotyczące pracowników administracji krajowej (lub regionalnej/lokalnej), w odniesieniu do działań, które są częścią normalnej działalności administracji (tj. podejmowanej nie tylko ze względu na dotację);
- d) koszty lub wkłady (w szczególności koszty podróży i pobytu) dotyczące pracowników lub przedstawicieli instytucji, organów lub agencji UE

⁹Definicja znajduje się w art. 183 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego (UE) 2024/2509: „dotacja na działalność” oznacza dotację UE przeznaczoną na finansowanie „funkcjonowania organu, który realizuje cel należący do polityki Unii i wspierający tę politykę”.

e) inne:

(i) koszty lub wkłady zadeklarowane w warunkach zaproszenia w sposób szczególny jako niekwalifikowalne.

6.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków

Jeśli beneficjent zgłosi niekwalifikowalne koszty lub wkłady, zostaną one odrzucone (zob. art. 27).

Może to również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ROZDZIAŁ 4 REALIZACJA DOTACJI

SEKCJA 1 KONSORCJUM: BENEFICJENCI, PODMIOTY POWIĄZANE, INNE PODMIOTY UCZESTNICZĄCE ORAZ UCZESTNICY

ARTYKUŁ 7 – BENEFICJENCI

Jako sygnatariusze umowy beneficjenci pozostają w pełni odpowiedzialni wobec podmiotu udzielającego dotacji za realizację umowy i za wywiązanie się ze wszystkich swoich zobowiązań.

Muszą oni wdrożyć umowę w miarę swoich najlepszych możliwości, w dobrej wierze i zgodnie ze wszystkimi określonymi w niej obowiązkami i warunkami.

Muszą oni dysponować zasobami odpowiednimi do realizacji działania oraz realizować działanie na własną odpowiedzialność i zgodnie z art. 11. Jeśli polegają na innych podmiotach uczestniczących (zob. art. 8 i 9), beneficjenci zachowują wyłączną odpowiedzialność wobec podmiotu udzielającego dotacji oraz pozostałych beneficjentów.

Są oni wspólnie odpowiedzialni za *techniczną (rzeczywistą)* stronę realizacji działania. Jeśli jeden z beneficjentów nie wykona swojej części działania, pozostali beneficjenci muszą zapewnić realizację tej części działania przez kogoś innego (nie zyskują oni jednak prawa do zwiększenia maksymalnej kwoty dotacji i z zastrzeżeniem wprowadzenia zmian do umowy; zob. art. 39). Przy odzyskiwaniu środków odpowiedzialność *finansowa* każdego beneficjenta podlega postanowieniom art. 22.

Beneficjenci (i ich działanie) muszą nadal kwalifikować się do programu UE, w ramach którego finansowana jest dotacja w całym okresie realizacji danego działania. Koszty i wkłady będą kwalifikowalne jedynie tak długo, jak długo beneficjent i działanie będą się kwalifikować.

Wewnętrzny podział ról i odpowiedzialności beneficjentów przedstawia się następująco:

a) każdy beneficjent ma obowiązek:

- (i) uaktualniać informacje przechowywane w narzędziu sprawozdawczości i zarządzania Erasmus+ (zob. art. 19);
- (ii) bezzwłocznie informować podmiot udzielający dotacji (i pozostałych beneficjentów) o wszelkich wydarzeniach lub okolicznościach, które mogą mieć istotny wpływ na realizację działania lub ją opóźnić (zob. art. 19);
- (iii) dostarczyć koordynatorowi w odpowiednim terminie:
 - gwarancje dotyczące płatności zaliczkowych/refundowanych (jeżeli są wymagane; zob. art. 23);
 - sprawozdania finansowe;
 - wkład w wyniki i sprawozdania techniczne (rzeczywiste) (zob. art. 21);
 - wszelkie inne dokumenty lub informacje wymagane na podstawie umowy przez podmiot udzielający dotacji;

b) koordynator ma obowiązek:

- (i) monitorować, czy działanie jest realizowane prawidłowo (zob. art. 11);
- (ii) pośredniczyć w komunikacji między konsorcjum, a podmiotem udzielającym dotacji, chyba że w umowie określono inaczej lub podmiot udzielający dotacji stanowi inaczej, a zwłaszcza:
 - przekazać gwarancje dotyczące płatności zaliczkowej podmiotowi udzielającemu dotacji (w stosownych przypadkach);
 - wzywać do dostarczenia i dokonywać przeglądu wszelkich wymaganych dokumentów lub informacji i weryfikować ich jakość oraz kompletność przed przekazaniem ich podmiotowi udzielającemu dotacji;
 - przedłożyć wyniki i sprawozdania podmiotowi udzielającemu dotacji;
 - powiadamiać podmiot udzielający dotacji o płatnościach dokonanych na rzecz beneficjentów (sprawozdanie dotyczące przekazanych płatności; w razie potrzeby zob. art. 22 i 32);

- (iii) przekazać płatności otrzymane od podmiotu udzielającego dotacji pozostałym beneficjentom bez nieuzasadnionej zwłoki (zob. art. 22).

Wyżej wymienionych zadań koordynator nie może przekazać ani zlecić w ramach podwykonawstwa żadnemu innemu beneficjentowi ani osobie trzeciej (w tym podmiotom powiązanym).

Koordynatorzy, będący organami publicznymi, mogą jednak przekazać zadania określone w lit. b) ppkt (ii) tiret ostatni i ppkt (iii) powyżej podmiotom, które posiadają „upoważnienia do administrowania” i które zostały przez nich utworzone lub są przez nich kontrolowane. W takim przypadku, na koordynatorze nadal spoczywa wyłączna odpowiedzialność za płatności i wywiązanie się z obowiązków wynikających z umowy.

Co więcej, koordynatorzy będący „pojedynczymi beneficjentami”¹⁰ mogą przekazać zadania określone w lit. b) ppkt (i)–(iii) powyżej jednemu ze swoich członków. Na koordynatorze nadal spoczywa wyłączna odpowiedzialność za wywiązanie się z obowiązków wynikających z umowy.

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji działania beneficjenci muszą przyjąć **uzgodnienia wewnętrzne** dotyczące wykonywanych przez nich prac i ich koordynacji.

O ile wymaga tego podmiot udzielający dotacji (zob. arkusz danych, pkt 1), wspomniane uzgodnienia muszą być określone na piśmie w **umowie konsorcjum** pomiędzy beneficjentami, obejmującej między innymi następujące kwestie:

- wewnętrzną organizację konsorcjum;
- zarządzanie dostępem do narzędzia sprawozdawczości i zarządzania Erasmus+;
- różne klucze podziału w zakresie płatności i odpowiedzialności finansowej w przypadku odzyskania środków (o ile istnieją);
- dodatkowe postanowienia dotyczące praw i obowiązków związanych z istniejącą wiedzą i wynikami (zob. art. 16);
- sposoby rozstrzygania sporów wewnętrznych;
- uzgodnienia między beneficjentami dotyczące odpowiedzialności, odszkodowań i poufności.

Uzgodnienia wewnętrzne nie mogą zawierać żadnych postanowień sprzecznych z niniejszą umową.

ARTYKUŁ 8 — PODMIOTY POWIĄZANE

Nie dotyczy.

ARTYKUŁ 9 – INNE PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIU

9.1 Partnerzy stowarzyszeni

Nie dotyczy

9.2 Osoby trzecie przekazujące wkłady rzeczowe na rzecz działania

Pozostałe osoby trzecie mogą przekazać wkłady rzeczowe na rzecz działania (tj. personel, sprzęt, inne dobra, prace i usługi itp., które są udostępniane nieodpłatnie), o ile jest to konieczne do realizacji działania.

Osoby trzecie przekazujące wkłady rzeczowe nie realizują żadnych zadań związanych z działaniem. Nie mogą obciążać działania kosztami ani wkładami, a koszty ich wkładów rzeczowych nie są kwalifikowalne.

9.3 Podwykonawcy

Podwykonawcy mogą uczestniczyć w działaniu, o ile jest to konieczne do realizacji działania.

Podwykonawcy muszą realizować swoje zadania związane z działaniem zgodnie z art. 11. Koszty podwykonawstwa ponoszone przez beneficjentów uznaje się za pokryte w całości z wkładów jednostkowych (niezależnie od ewentualnie poniesionych rzeczywistych kosztów podwykonawstwa).

¹⁰Definicja znajduje się w art. 190 ust. 2 rozporządzenia finansowego (UE) 2024/2509: „W przypadku gdy wiele podmiotów spełnia kryteria udzielenia dotacji, a razem tworzą one jeden podmiot, podmiot ten można traktować jak **pojedynczego beneficjenta**, w tym również w przypadku gdy został on utworzony specjalnie w celu realizacji działania finansowanego w drodze dotacji”.

Beneficjenci muszą zapewnić, aby ich zobowiązania umowne wynikające z art. 11 (prawidłowa realizacja), 12 (konflikt interesów), 13 (poufność i bezpieczeństwo danych), 14 (etyka), 17.2 (widoczność), 18 (postanowienia szczegółowe dotyczące realizacji działania), 19 (informacje) oraz 20 (prowadzenie rejestrów) miały również zastosowanie do podwykonawców.

Beneficjenci muszą zapewnić, aby podmioty, o których mowa w art. 25 (np. podmiot udzielający dotacji, OLAF, Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) itp.), miały możliwość korzystania z przysługujących im praw także wobec podwykonawców.

9.4 Uczestnicy

Jeżeli podczas realizacji projektu beneficjent musi udzielić wsparcia uczestnikom, beneficjent udziela takiego wsparcia na warunkach określonych w załącznikach 1, 2, 3 i 5 do niniejszej umowy.

ARTYKUŁ 10 – PODMIOTY UCZESTNICZĄCE O SPECJALNYM STATUSIE

10.1 Podmioty uczestniczące spoza UE

Ewentualne podmioty uczestniczące, które mają siedzibę w państwie niebędącym członkiem UE, zobowiązują się do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z umowy oraz:

- do poszanowania zasad ogólnych (w tym praw podstawowych, wartości i zasad etycznych, norm środowiskowych i norm pracy, przepisów dotyczących informacji niejawnych, praw własności intelektualnej, widoczności finansowania i ochrony danych osobowych),
- w odniesieniu do przedkładania świadectw na podstawie art. 24: do korzystania z usług wykwalifikowanych zewnętrznych biegłych rewidentów, którzy są niezależni i spełniają normy porównywalne do tych określonych w dyrektywie UE 2006/43/WE¹¹,
- w odniesieniu do kontroli na podstawie art. 25: do umożliwiania kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń (w tym kontroli na miejscu, wizyt i inspekcji) przez organy/podmioty wymienione w tym artykule (np. podmiot udzielający dotacji, OLAF, Trybunał Obrachunkowy itp.).

Zastosowanie mają szczególne zasady rozstrzygania sporów (zob. pkt 5 arkusza danych).

10.2 Podmioty uczestniczące będące organizacjami międzynarodowymi

Nie dotyczy.

SEKCJA 2 POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE REALIZACJI DZIAŁANIA

ARTYKUŁ 11 — PRAWIDŁOWA REALIZACJA DZIAŁANIA

11.1 Obowiązek prawidłowej realizacji działania

Beneficjenci muszą zrealizować działanie zgodnie z opisem zamieszczonym w załączniku 1 oraz zgodnie z postanowieniami umowy, warunkami zaproszenia i mającymi zastosowanie standardami jakości oraz wszystkimi obowiązkami prawnymi wynikającymi z właściwego prawa unijnego, międzynarodowego i krajowego.

11.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

¹¹Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87).

ARTYKUŁ 12 – KONFLIKT INTERESÓW

12.1 Konflikt interesów

Beneficjenci zobowiązani są podjąć wszelkie działania w celu niedopuszczenia do sytuacji zagrażającej bezstronnej i obiektywnej realizacji umowy, z przyczyn związanych z więziami rodzinnymi lub uczuciowymi, przynależnością polityczną lub narodową, interesem gospodarczym lub jakimkolwiek innymi bezpośrednimi lub pośrednimi interesami („konflikt interesów”).

Muszą oni niezwłocznie oficjalnie powiadomić podmiot udzielający dotacji o każdej sytuacji prowadzącej lub mogącej prawdopodobnie doprowadzić do konfliktu interesów, a także natychmiast poczynić wszelkie niezbędne kroki w celu naprawienia tej sytuacji.

Podmiot udzielający dotacji ma prawo sprawdzać, czy poczynione kroki są wystarczające i może zażądać przeprowadzenia w określonym terminie dodatkowych działań.

12.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28), umowa rozwiązana lub uczestnictwo beneficjenta zakończone (zob. art. 32).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 13 — POUFNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

13.1 Informacje szczególnie chronione

Strony mają obowiązek traktowania jako poufne wszelkich danych, dokumentów i innych materiałów (w jakiegokolwiek formie) określonych jako szczególnie chronione na piśmie („informacje szczególnie chronione”), w trakcie realizacji działania oraz przynajmniej do końca okresu określonego w arkuszu danych (zob. pkt 6).

Na wniosek beneficjenta podmiot udzielający dotacji może zgodzić się na zachowanie poufności tych informacji przez dłuższy okres.

Strony mogą wykorzystywać informacje szczególnie chronione wyłącznie w celu realizacji umowy, chyba że uzgodnią inaczej.

Beneficjenci mogą udostępniać informacje szczególnie chronione osobom wchodzącym w skład ich personelu lub innym podmiotom uczestniczącym zaangażowanym w działanie tylko wtedy, gdy:

- a) osoby te muszą znać odnośne informacje w celu realizacji umowy oraz
- b) osoby te są zobowiązane do zachowania poufności.

Podmiot udzielający dotacji może udostępniać informacje szczególnie chronione swoim pracownikom oraz innym instytucjom i organom UE.

Może on ponadto udostępniać informacje szczególnie chronione osobom trzecim, jeżeli:

- a) jest to konieczne do realizacji umowy lub zabezpieczenia interesów finansowych UE oraz
- b) odbiorcy tych informacji są zobowiązani do zachowania poufności.

Obowiązki dotyczące zachowania poufności tracą moc wiążącą, jeżeli:

- a) strona udostępniająca dane informacje wyraża zgodę na zwolnienie drugiej strony z tych obowiązków;
- b) informacje te stały się publicznie dostępne, bez niedopełnienia jakiegokolwiek obowiązku zachowania poufności;
- c) udostępnienie takich informacji szczególnie chronionych jest wymagane w świetle prawa unijnego, międzynarodowego lub krajowego.

Ewentualne postanowienia szczegółowe dotyczące poufności zawarto w załączniku 5.

13.2 Informacje niejawne

Strony muszą postępować z informacjami niejawnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi, międzynarodowymi lub krajowymi dotyczącymi informacji niejawnych (w szczególności z decyzją 2015/444¹² i jej przepisami wykonawczymi).

Rezultaty zawierające informacje niejawne muszą być przekazane zgodnie ze specjalnymi procedurami uzgodnionymi z podmiotem udzielającym dotacji.

W ramach działania zadania obejmujące informacje niejawne mogą być zlecane podwykonawcom wyłącznie po uzyskaniu wyraźnej zgody (na piśmie) podmiotu udzielającego dotacji.

Informacje niejawne nie mogą być ujawniane osobom trzecim (w tym podmiotom uczestniczącym zaangażowanym w realizację działania) bez uzyskania uprzednio wyraźnej pisemnej zgody podmiotu udzielającego dotacji.

Ewentualne postanowienia szczegółowe dotyczące bezpieczeństwa zawarto w załączniku 5.

13.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 14 – ETYKA I WARTOŚCI

14.1 Etyka

Działanie należy przeprowadzić zgodnie z najwyższymi standardami etyki oraz właściwym prawem unijnym, międzynarodowym i krajowym dotyczącym zasad etyki.

14.2 Wartości

Beneficjenci muszą zobowiązać się do poszanowania podstawowych wartości UE (takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i prawa człowieka, w tym prawa mniejszości) i zapewnić ich poszanowanie.

14.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 15 – OCHRONA DANYCH

15.1 Przetwarzanie danych przez podmiot udzielający dotacji

Wszelkie dane osobowe w ramach umowy przetwarzane są pod nadzorem administratora danych określonego w Informacji dotyczącej prywatności dostępnym na stronie <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych, w szczególności rozporządzeniem 2018/1725¹³ i powiązanymi aktami krajowymi w sprawie ochrony danych, oraz w celach określonych w oświadczeniu o ochronie prywatności.

¹²Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

¹³Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

15.2 Przetwarzanie danych przez beneficjentów

Beneficjenci przetwarzają dane osobowe w ramach umowy zgodnie z właściwym prawem unijnym, międzynarodowym i krajowym dotyczącym ochrony danych (w szczególności z rozporządzeniem 2016/679¹⁴ i rozporządzeniem 2018/1725). Beneficjenci działają jako podmioty przetwarzające dane w ramach tej działalności związanej z przetwarzaniem.

Muszą zapewnić, by dane osobowe były:

- przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty w odniesieniu do osób, których dotyczą;
- zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami;
- adekwatne, odpowiednie oraz ograniczone do tego, co jest niezbędne do celów, w których są przetwarzane;
- prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane;
- przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osób, których dane dotyczą, oraz przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których są przetwarzane oraz
- przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych.

Beneficjenci mogą udzielić swojemu personelowi dostępu do danych osobowych tylko, jeśli jest to bezwzględnie konieczne do realizacji umowy, zarządzania nią i jej monitorowania. Beneficjenci muszą zapewnić, aby personel podlegał obowiązkowi zachowania poufności.

Beneficjenci muszą poinformować osoby, których dane osobowe są przekazywane podmiotowi udzielającemu dotacji, i dostarczyć tym osobom Informację dotyczącą prywatności dostępną pod adresem: <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>.

15.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 16 – PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ – PRAWO DOSTĘPU DO ISTNIEJĄCEJ WIEDZY I WYNIKÓW ORAZ DO KORZYSTANIA Z NICH

16.1 Istniejąca wiedza i prawa dostępu do niej

Beneficjenci muszą zapewnić sobie nawzajem oraz innym podmiotom uczestniczącym dostęp do istniejącej wiedzy, którą uznano za potrzebną do realizacji działania, zgodnie z postanowieniami szczegółowymi określonymi w załączniku 5.

„Istniejąca wiedza” oznacza wszelkie dane, *know-how* lub informacje, bez względu na ich formę lub charakter (materialne lub niematerialne), w tym wszelkie prawa, takie jak prawa własności intelektualnej, które:

- znajdują się w posiadaniu beneficjentów przed ich przystąpieniem do umowy oraz
- są potrzebne do realizacji działania lub do wykorzystania wyników działania.

Jeżeli istniejąca wiedza podlega ograniczeniom wynikającym z praw osób trzecich, zainteresowany beneficjent musi zapewnić zgodność wykonywania praw z jego obowiązkami wynikającymi z niniejszej umowy.

16.2 Własność wyników

Podmiot udzielający dotacji nie nabywa praw własności do wyników uzyskanych w ramach działania.

„Wyniki” oznaczają wszelkie materialne lub niematerialne skutki działania, takie jak dane, *know-how* lub informacje, bez względu na ich formę lub charakter, niezależnie od tego, czy mogą być one chronione, jak również wszelkie związane z nimi prawa, w tym prawa własności intelektualnej.

¹⁴Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE („RODO”) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

16.3 Prawo podmiotu udzielającego dotacji do wykorzystania materiałów, dokumentów i informacji otrzymanych do celów w zakresie polityki, przekazywania informacji, komunikacji, rozpowszechniania wiedzy i promocji

W trakcie działania lub po jego zakończeniu podmiot udzielający dotacji i Komisja Europejska mają prawo wykorzystywać informacje niechronione odnoszące się do działania, jak również materiały i dokumenty (w szczególności streszczenia na potrzeby publikacji, rezultaty, jak również wszelkie inne materiały, takie jak fotografie lub materiały audiowizualne, w formie papierowej lub elektronicznej) otrzymane od beneficjentów, do celów w zakresie polityki, przekazywania informacji, komunikacji, rozpowszechniania informacji i promocji.

Prawa do korzystania z materiałów, dokumentów i informacji beneficjentów udziela się na zasadzie nieodpłatnej, niewyłącznej i nieodwołalnej licencji, co obejmuje:

- a) **użycie na potrzeby własne** (w szczególności udostępnianie ich osobom pracującym dla nich lub innego państwa członkowskiego lub innej służby UE (w tym dla instytucji, organów, urzędów, agencji itd.) lub instytucji bądź organu innego państwa członkowskiego; kopiowanie lub powielanie ich w całości lub części, w nieograniczonych ilościach; przekazywanie za pośrednictwem prasowych serwisów informacyjnych);
- b) **rozpowszechnianie na użytek ogółu społeczeństwa** (w szczególności publikowanie w wersji papierowej oraz w formie elektronicznej lub cyfrowej, zamieszczanie w Internecie jako pliku do pobrania lub odczytu, transmisję przy użyciu dowolnego kanału, udostępnianie lub prezentowanie publiczne, przekazywanie za pośrednictwem prasowych serwisów informacyjnych lub umieszczanie w dostępnych szerokiemu gronu odbiorców bazach danych i skorowidzach);
- c) **edytowanie lub przeredagowywanie** (w tym skracanie, streszczanie, wstawianie dodatkowych elementów (takich jak metadane, legendy i inne elementy graficzne, wizualne, dźwiękowe lub tekstowe), sporządzanie wyciągów (np. plików audio lub wideo), dzielenie na części, wykorzystanie przy tworzeniu zestawień);
- d) **tłumaczenie**
- e) **przechowywanie** w formie papierowej, elektronicznej lub innej;
- f) **archiwizację** zgodnie ze stosownymi zasadami zarządzania dokumentami;
- g) prawo do upoważniania **osób trzecich** do działania w jego imieniu lub do udzielania osobom trzecim sublicencji na sposoby wykorzystania określone w lit. b), c), d) i f), jeśli jest to niezbędne do działalności w zakresie przekazywania informacji, komunikacji i promocji prowadzonej przez podmiot udzielający dotacji;
- h) **przetwarzanie**, analizę, agregowanie otrzymanych materiałów, dokumentów i informacji oraz **produkcję utworów zależnych**

Prawa do wykorzystania przyznaje się na cały okres obowiązywania danych praw własności przemysłowej lub intelektualnej.

Jeżeli materiały lub dokumenty podlegają ograniczeniom wynikającym z autorskich praw osobistych lub praw osób trzecich (w tym praw własności intelektualnej lub praw osób fizycznych do ich wizerunku i głosu), beneficjenci muszą zapewnić zgodność wykonywania tych praw ze swoimi obowiązkami wynikającymi z niniejszej umowy (w szczególności poprzez uzyskanie niezbędnych licencji i zezwoleń od podmiotów uprawnionych, których to dotyczy).

W stosownych przypadkach podmiot udzielający dotacji zamieszcza następujące informacje:

„© – [rok] – [nazwa właściciela praw autorskich]. Wszelkie prawa zastrzeżone. Licencja udzielona [Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji] [Komisji Europejskiej] na określonych warunkach”.

16.4 Postanowienia szczegółowe dotyczące praw własności intelektualnej, wyników i istniejącej wiedzy

Ewentualne postanowienia szczegółowe dotyczące praw własności intelektualnej, wyników i istniejącej wiedzy zawarto w załączniku 5.

16.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 17 — KOMUNIKACJA, ROZPOWSZECHNIANIE INFORMACJI I WIDOCZNOŚĆ

17.1 Komunikacja – Rozpowszechnianie informacji – Promowanie działania

O ile nie uzgodniono inaczej z podmiotem udzielającym dotacji, beneficjenci mają obowiązek promowania działania i jego wyników poprzez dostarczanie informacji wielu różnym grupom odbiorców stosownie do potrzeb każdej z tych grup (w tym mediów i obywateli) zgodnie z załącznikiem 1 oraz w sposób strategiczny, spójny i skuteczny.

Przed podjęciem działalności w zakresie komunikacji lub rozpowszechniania informacji o przewidywanym dużym oddźwięku w środkach masowego przekazu beneficjenci mają obowiązek poinformowania o tym podmiot udzielający dotacji.

17.2 Widoczność – flaga europejska i oświadczenie o finansowaniu ze środków unijnych

O ile nie uzgodniono inaczej z podmiotem udzielającym dotacji, w ramach działalności komunikacyjnej beneficjentów dotyczącej działania (w tym relacje z mediami, konferencje, seminaria, materiały informacyjne, takie jak broszury, ulotki, plakaty, prezentacje itp., w formie elektronicznej, za pośrednictwem mediów tradycyjnych lub społecznościowych itp.), rozpowszechniania informacji oraz na wszelkich elementach infrastruktury, urządzeniach, pojazdach, w ramach dostaw lub znaczących wyników, które sfinansowano za pomocą dotacji, należy informować o wsparciu UE oraz umieszczać na widoku flagę europejską (symbol europejski) wraz z oświadczeniem o finansowaniu ze środków unijnych (w stosownych przypadkach przetłumaczone na miejscowe języki).



**Finansowane przez
Unię Europejską**



**Dofinansowane przez
Unię Europejską**



**Dofinansowane przez
Unię Europejską**



**Finansowane przez
Unię Europejską**

Symbol UE musi stanowić odrębny i niezależny element i nie może być modyfikowany przez dodanie innych znaków wizualnych, marek lub tekstu.

Oprócz symbolu UE nie można wykorzystywać żadnej innej identyfikacji wizualnej ani logo do podkreślenia wsparcia UE.

W połączeniu z innymi znakami graficznymi (np. logo beneficjentów lub sponsorów) symbol UE musi być widoczny co najmniej tak dobrze jak inne znaki.

Na potrzeby wywiązania się ze swoich obowiązków wynikających z niniejszego artykułu beneficjenci mogą wykorzystywać symbol bez konieczności uzyskania uprzedniej zgody podmiotu udzielającego dotacji. Nie oznacza to jednak przyznania im prawa do jego wykorzystywania na zasadzie wyłączności. Ponadto beneficjentom nie wolno zawłaszczać symbolu ani żadnego innego podobnego znaku handlowego bądź logo poprzez rejestrację ani w jakikolwiek inny sposób.

17.3 Jakość informacji – zastrzeżenie

Wszelkie działania w zakresie komunikacji lub rozpowszechniania informacji związane z tym działaniem muszą opierać się na rzetelnych faktach.

Muszą ponadto zawierać następującą klauzulę o wyłączeniu odpowiedzialności (w stosownych przypadkach w tłumaczeniu na miejscowe języki):

„Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.”.

17.4 Postanowienia szczegółowe dotyczące komunikacji, rozpowszechniania informacji i widoczności

Ewentualne postanowienia szczegółowe dotyczące komunikacji, rozpowszechniania informacji i widoczności zawarto w załączniku 5.

17.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 18 – POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE REALIZACJI DZIAŁANIA

18.1 Postanowienia szczegółowe dotyczące realizacji działania

Ewentualne postanowienia szczegółowe dotyczące realizacji działania zawarto w załączniku 5.

18.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

SEKCJA 3 ZARZĄDZANIE DOTACJĄ

ARTYKUŁ 19 — OGÓLNE OBOWIĄZKI INFORMACYJNE

19.1 Wnioski o udzielenie informacji

Beneficjenci muszą przedstawiać – podczas realizacji działania lub po jego realizacji oraz zgodnie z art. 7 – wszystkie informacje wymagane w celu weryfikacji kwalifikowalności zadeklarowanych kosztów lub wkładów, prawidłowej realizacji działania i wypełnienia wszelkich pozostałych obowiązków wynikających z umowy.

Przedstawiane informacje muszą być dokładne, precyzyjne i kompletne oraz należy je przekazywać w żądanym formacie, w tym w formie elektronicznej.

19.2 Aktualizacja danych w narzędziu sprawozdawczości i zarządzania Erasmus+

Przez cały czas, w trakcie działania, beneficjenci muszą aktualizować informacje przechowywane w narzędziu sprawozdawczości i zarządzania Erasmus+, w szczególności informacje dotyczące swojej nazwy, adresu, przedstawicieli prawnych, formy prawnej i rodzaju organizacji.

19.3 Informacje o wydarzeniach i okolicznościach wpływających na działanie

Beneficjenci muszą niezwłocznie powiadomić podmiot udzielający dotacji (i pozostałych beneficjentów) o:

- a) **wydarzeniach**, które mogą wpłynąć na realizację działania bądź ją opóźnić lub wpłynąć na interesy finansowe UE, w szczególności:
 - (i) zmianach dotyczących ich sytuacji prawnej, finansowej, technicznej (rzeczywistej), organizacyjnej lub własnościowej (takie jak zmiany powiązane z jedną z podstaw do wykluczenia wymienionych w oświadczeniu podpisanym przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji);
- b) **okolicznościach** mających wpływ na:
 - (ii) decyzję o przyznaniu dotacji lub
 - (iii) przestrzeganie wymogów wynikających z umowy.

19.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 20 – PRZECHOWYWANIE DOKUMENTACJI

20.1 Przechowywanie dokumentacji oraz dokumentów potwierdzających

Przynajmniej do końca okresu określonego w arkuszu danych (zob. pkt 6), beneficjenci mają obowiązek przechowywać dokumentację i inne dokumenty potwierdzające, na potrzeby wykazania prawidłowej realizacji działania zgodnie z normami przyjętymi w danej dziedzinie (w stosownych przypadkach).

Ponadto beneficjenci muszą – przez ten sam okres – przechowywać następujące elementy w celu uzasadnienia zadeklarowanych kwot:

- a) w odniesieniu do kosztów rzeczywistych: odpowiednią dokumentację i dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania deklarowanych kosztów (takie jak kontrakty, umowy podwykonawstwa, faktury i dokumentację księgową); ponadto zwykle procedury księgowania i kontroli wewnętrznej przez beneficjentów muszą umożliwiać bezpośrednie powiązanie deklarowanych kwot z kwotami ujętymi w ich księgach rachunkowych, jak również z kwotami wskazanymi w dokumentach potwierdzających;
- b) w odniesieniu do kosztów i wkładów jednostkowych: beneficjenci nie muszą prowadzić szczegółowej ewidencji dotyczącej faktycznie poniesionych kosztów, ale muszą przechowywać odpowiednią dokumentację i dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania liczby zadeklarowanych jednostek.

Dokumentacja i dokumenty potwierdzające muszą być udostępniane na żądanie (zob. art. 19) lub w ramach kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń (zob. art. 25).

W trakcie kontroli, audytów, dochodzeń, sporów prawnych lub innego dochodzenia roszczeń na podstawie umowy beneficjenci muszą przechowywać tę dokumentację i inne dokumenty potwierdzające do czasu zakończenia tych procedur.

Beneficjenci muszą przechowywać oryginalne dokumenty. Dokumenty cyfrowe i przekształcone na format cyfrowy są uważane za oryginały, jeżeli są dopuszczone na podstawie obowiązującego prawa krajowego. Podmiot przyznający dotację może akceptować nieoryginalne dokumenty, jeżeli posiadają one porównywalny poziom wiarygodności.

20.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu wszelkie niewystarczająco uzasadnione koszty lub wkłady zostają uznane za niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 27), a dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 21 – SPRAWOZDAWCZOŚĆ

21.1 Sprawozdawczość ciągła

W stosownych przypadkach koordynator musi przedłożyć sprawozdanie z postępu prac zgodnie z harmonogramem określonym w arkuszu danych (zob. pkt 4.2) i na warunkach określonych w załączniku 5.

21.2 Sprawozdawczość okresowa

Ponadto beneficjenci muszą dostarczać sprawozdania, aby złożyć wniosek o płatność zgodnie z harmonogramem i warunkami określonymi w arkuszu danych (zob. pkt 4.2):

- w przypadku ewentualnych dodatkowych płatności zaliczkowych: **sprawozdanie okresowe**
- w przypadku rat refundowanych: **sprawozdanie okresowe oraz wniosek o płatność refundowaną**
- w przypadku płatności końcowej: **sprawozdanie końcowe**.

Sprawozdania okresowe składają się z części technicznej (rzeczywistej) i części finansowej.

Część techniczna (rzeczywista) obejmuje przegląd dotyczący realizacji działania. Należy ją przygotować w oparciu o wzór dostarczony na <https://online.frse.org.pl> przez agencję narodową.

Część finansowa obejmuje:

- oświadczenie dotyczące wykorzystania poprzedniej płatności zaliczkowej/refundowanej (w przypadku płatności drugiej i kolejnej);
- sprawozdania finansowe (indywidualne i skonsolidowane dla wszystkich beneficjentów i ewentualnych podmiotów powiązanych);
- wyjaśnienie dotyczące wykorzystania zasobów (lub, w razie potrzeby, szczegółowe zestawienie kosztów do celów sprawozdawczych w tabelce).

Sprawozdanie finansowe musi zawierać szczegółowe informacje na temat kosztów kwalifikowalnych i wkładów na rzecz jednostek wdrożonych w okresie sprawozdawczym.

Wkłady jednostkowe niezadeklarowane w sprawozdaniu finansowym nie zostaną uwzględnione przez podmiot udzielający dotacji.

Poprzez podpisanie sprawozdania finansowego (w narzędziu sprawozdawczości i zarządzania Erasmus+) beneficjenci potwierdzają, że:

- przedstawione informacje są kompletne, wiarygodne i prawdziwe;
- zadeklarowane koszty i wkłady jednostkowe są kwalifikowalne (zob. art. 6);
- na uzasadnienie wkładów może zostać przedstawiona odpowiednia dokumentacja i dokumenty potwierdzające (zob. art. 20 i załącznik 2), udostępniane na żądanie (zob. art. 19) lub w ramach kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń (zob. art. 25).

21.3 Waluta na potrzeby sprawozdań finansowych i przeliczanie na euro

Kwoty w sprawozdaniach finansowych muszą być podawane w euro.

Beneficjenci, którzy prowadzą swoje konta księgi głównej w walucie innej niż euro, muszą przeliczać koszty ujęte w ich księgach rachunkowych na euro według średniej dziennych kursów wymiany publikowanych w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, obliczonej dla odpowiedniego okresu sprawozdawczego (<http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>).

Jeśli dziennego kursu wymiany dla danej waluty nie opublikowano w Dzienniku Urzędowym, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniej miesięcznych kursów wymiany do celów księgowości publikowanych na stronie internetowej Komisji (InforEuro), obliczonej dla odpowiedniego okresu sprawozdawczego.

Beneficjenci, którzy prowadzą swoje konta księgi głównej w euro, muszą przeliczać koszty poniesione w innej walucie na euro zgodnie ze swoimi zwykłymi praktykami księgowania.

21.4 Język sprawozdawczości

Sprawozdania muszą być sporządzone w języku umowy, o ile nie uzgodniono inaczej z podmiotem udzielającym dotacji (zob. arkusz danych, pkt 4.2).

21.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku gdy przedłożone sprawozdanie nie spełnia wymogów niniejszego artykułu, podmiot udzielający dotacji może zawiesić bieg terminu płatności (zob. art. 29) oraz zastosować pozostałe środki opisane w rozdziale 5.

Gdy koordynator nie dopełni obowiązków sprawozdawczych, podmiot udzielający dotacji może rozwiązać umowę lub zakończyć uczestnictwo koordynatora (zob. art. 32) lub zastosować dowolny z pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 22 – PŁATNOŚCI I ODZYSKIWANIE ŚRODKÓW – OBLICZANIE KWOT NALEŻNYCH

22.1 Płatności i ustalenia dotyczące płatności

Płatności dokonuje się zgodnie z harmonogramem i warunkami określonymi w arkuszu danych (zob. pkt 4.2).

Wpłaca się je w euro na rachunek bankowy wskazany przez koordynatora (zob. arkusz danych, pkt 4.2) i należy je rozdzielić bez zbędnej nieuzasadnionej zwłoki (rozdzielenie wstępnej płatności zaliczkowej/refundowanej może podlegać ograniczeniom; zob. arkusz danych, pkt 4.2).

Płatności na rachunek bankowy zwalniają podmiot udzielający dotacji z jego zobowiązania płatniczego.

Koszt przelewów płatniczych ponoszony jest w następujący sposób:

- podmiot udzielający dotacji ponosi koszt opłat pobieranych z tytułu realizacji przelewów przez jego bank
- beneficjent ponosi koszt opłat pobieranych z tytułu realizacji przelewów przez jego bank
- strona powodująca ponowienie przelewu ponosi wszystkie koszty ponownego przelewu.

Płatności dokonywane przez podmiot udzielający dotacji uznaje się za dokonane w dniu obciążenia nimi jego rachunku.

22.2 Odzyskiwanie środków

Odzyskanie środków ma miejsce, jeśli okaże się – w chwili zakończenia uczestnictwa beneficjenta, płatności końcowej lub później – że podmiot udzielający dotacji przekazał za dużo środków i musi odzyskać nienależną kwotę.

Ogólny system odpowiedzialności w odniesieniu do odzyskiwania należności (odpowiedzialność podstawowa) jest następujący: w momencie płatności końcowej koordynator będzie w pełni odpowiedzialny za odzyskanie środków, nawet jeśli nie był ostatecznym odbiorcą nienależnych kwot. W momencie zakończenia uczestnictwa beneficjenta lub po dokonaniu płatności końcowej środki odzyskiwane będą bezpośrednio od beneficjentów, których to dotyczy.

Beneficjenci są w pełni odpowiedzialni za spłatę długów swoich podmiotów powiązanych.

W przypadku przymusowego odzyskania środków (zob. art. 22.4):

- beneficjenci będą solidarnie odpowiedzialni za spłatę wynikających z umowy długów innego beneficjenta (w tym odsetek za zwłokę), jeżeli wymaga tego podmiot udzielający dotacji (zob. arkusz danych, pkt 4.4).

22.3 Kwoty należne

22.3.1 Płatności

Celem płatności zaliczkowych jest zapewnienie beneficjentom płynności finansowej.

Pozostają one własnością UE do czasu płatności końcowej.

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany 2025-09-23 o godzinie 10:27:37 na mruszkiewicz.

W przypadku ewentualnych **początkowych płatności zaliczkowych** kwotę należną, harmonogram i zasady płatności określono w arkuszu danych (zob. pkt 4.2).

W przypadku **dotatkowych płatności zaliczkowych** kwota należna, harmonogram i zasady płatności określono w arkuszu danych (zob. pkt 4.2). Jeżeli jednak z oświadczenia dotyczącego wykorzystania poprzedniej płatności zaliczkowej wynika, że wykorzystano mniej niż 70% takiej płatności, kwota określona w arkuszu danych zostanie zmniejszona o różnicę między progiem 70% a wykorzystaną kwotą

W przypadku **płatności refundowanych** kwota należna, harmonogram i zasady płatności określono w arkuszu danych (zob. pkt 4.2).

W przypadku **płatności refundowanych** koordynator będzie mógł otrzymać zwrot poniesionych kosztów kwalifikowalnych umowy pod warunkiem, złożenia kolejnego sprawozdania okresowego dokumentującego poniesienie co najmniej 70% wysokości wnioskowanej płatności lub sumy płatności refundowanych, określonych w arkuszu danych (zob. pkt 4.2).

Jeśli sprawozdanie okresowe potwierdzi poniesienie i rozliczenie kosztów kwalifikowalnych umowy w wysokości 100% ustalonej właściwej płatności refundowanej, zostanie potraktowany jako wniosek koordynatora o refundację poniesionych przez niego kosztów.

W przypadku poniesienia i zaraportowania w danym sprawozdaniu okresowym kosztów:

- a) niższych od ustalonych płatności refundowanych - sprawozdanie okresowe dokumentujące rzeczywiście poniesione koszty, będzie potraktowane przez Agencję Narodową jako wniosek koordynatora o zmniejszenie wysokości danej płatności refundowanej do poziomu rzeczywiście poniesionych kosztów;
- b) wyższych od ustalonych wcześniej wysokości płatności refundowanych - sprawozdanie okresowe dokumentujące rzeczywiście poniesione koszty, będzie potraktowane przez Agencję Narodową jako wniosek koordynatora o podwyższenie wysokości danej płatności refundowanej do poziomu rzeczywiście poniesionych kosztów – jednak podwyższenie danej płatności refundowanej nie może ostatecznie zwiększyć maksymalnej kwoty przyznanej dotacji określonej w arkuszu danych (zob. pkt 3).

Płatności zaliczkowe/refundowane (lub ich części) mogą zostać objęte potrąceniem (bez konieczności uzyskania zgody beneficjentów) względem kwot należnych podmiotowi udzielającemu dotacji od beneficjenta, do wysokości kwoty należnej temu beneficjentowi.

Płatności nie dokona się w sytuacji, gdy zawieszono termin płatności lub same płatności (zob. art. 29 i 30).

22.3.2 Kwoty należne w chwili zakończenia uczestnictwa beneficjenta – Odzyskanie środków

W przypadku zakończenia uczestnictwa beneficjenta podmiot udzielający dotacji określi tymczasową kwotę należną w przypadku danego beneficjenta. Ewentualne płatności zostaną dokonane wraz z kolejną płatnością okresową lub końcową.

Należna kwota zostanie obliczona na podstawie całkowitego zaakceptowanego wkładu UE dla danego beneficjenta.

Podmiot udzielający dotacji najpierw obliczy „zaakceptowany wkład UE” dla beneficjenta za wszystkie okresy sprawozdawcze, obliczając „maksymalny wkład UE w koszty” (stosując stopę finansowania do zaakceptowanych kosztów beneficjenta), oraz dodając ewentualne wkłady jednostkowe dla zaakceptowanych jednostek.

Następnie podmiot udzielający dotacji uwzględni ewentualne zmniejszenia dotacji. Uzyskana kwota to „całkowity zaakceptowany wkład UE” dla beneficjenta.

Saldo oblicza się następnie poprzez odjęcie ewentualnych otrzymanych płatności (zob. sprawozdanie dotyczące podziału płatności w art. 32) od całkowitego zaakceptowanego wkładu UE dla danego beneficjenta:

{kwota całkowitego zaakceptowanego wkładu UE dla beneficjenta
pomniejszona o
{otrzymane ewentualne płatności zaliczkowe/refundowane}}.

Jeżeli saldo jest **dodatnie**, kwota zostanie włączona do następnej płatności okresowej lub końcowej na rzecz konsorcjum.

Jeżeli saldo jest **ujemne**, środki zostaną **odzyskane** zgodnie z następującą procedurą:

podmiot udzielający dotacji przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **wstępne pismo informacyjne**, w którym:

- powiadamia oficjalnie o zamiarze odzyskania środków, o kwocie należnej, o kwocie podlegającej odzyskaniu, podając uzasadnienie oraz
- zaprasza do zgłoszenia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeśli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma żadnych uwag (lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o odzyskaniu nienależnie wypłaconej kwoty), potwierdza on wysokość kwoty podlegającej odzyskaniu i zwraca się o płatność tej kwoty na rzecz koordynatora w piśmie (**pismo potwierdzające**).

Kwoty te zostaną następnie uwzględnione również w płatności końcowej.

22.3.3 Płatności okresowe

Nie dotyczy.

22.3.4 Płatność końcowa – Końcowa kwota dotacji – Przychody i zysk – Odzyskanie środków

Płatność końcowa (płatność salda końcowego) służy zwrotowi pozostałych części kwalifikowalnych kosztów wkładów żądanych za realizację działania (w stosownych przypadkach).

Płatności końcowej dokonuje się zgodnie z harmonogramem i warunkami określonymi w arkuszu danych (zob. pkt 4.2).

Warunkiem dokonania płatności jest zatwierdzenie sprawozdania końcowego. Zatwierdzenie sprawozdania nie oznacza stwierdzenia zgodności, autentyczności, kompletności ani poprawności zawartych w nim treści.

Ostateczną kwotę dotacji na działanie oblicza się na podstawie całkowitego zaakceptowanego wkładu UE.

Podmiot udzielający dotacji najpierw obliczy „zaakceptowany wkład UE” dla działania za wszystkie okresy sprawozdawcze, obliczając „maksymalny wkład UE w koszty” (stosując stopę finansowania do całości zaakceptowanych kosztów każdego beneficjenta), dodając ewentualne wkłady jednostkowe dla zaakceptowanych jednostek.

Następnie podmiot udzielający dotacji uwzględni ewentualne zmniejszenia dotacji. Uzyskana kwota to „całkowity zaakceptowany wkład UE”.

Jeżeli uzyskana kwota przewyższa maksymalną kwotę dotacji określoną w art. 5.2, zostaje ona ograniczona do tej kwoty.

Saldo (płatność końcowa) jest następnie obliczane poprzez odjęcie całkowitej kwoty ewentualnych płatności zaliczkowych/refundowanych, których już dokonano, od ostatecznej kwoty dotacji:

{ostateczna kwota dotacji
pomniejszona o
{ewentualne dokonane płatności zaliczkowe/refundowane}}.

Jeżeli saldo jest **dodatnie**, kwota zostaje **wypłacona** koordynatorowi.

Płatność końcowa (lub jej część) może zostać objęta potrąceniem (bez konieczności uzyskania zgody beneficjentów) względem kwot, które beneficjent jest winny podmiotowi udzielającemu dotacji, do wysokości kwoty należnej temu beneficjentowi.

Płatności nie dokona się w sytuacji, gdy zawieszono termin płatności lub same płatności (zob. art. 29 i 30).

Jeśli saldo jest **ujemne**, środki zostaną **odzyskane** zgodnie z następującą procedurą:

podmiot udzielający dotacji przekazuje koordynatorowi **wstępne pismo informacyjne**, w którym:

- powiadamia oficjalnie o zamiarze odzyskania kwoty nienależnej, o ostatecznej kwocie dotacji, o kwocie podlegającej odzyskaniu, podając uzasadnienie;
- informuje o możliwości zgłoszenia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany **2025-09-23** o godzinie **10:27:37** na **mruszkiewicz**.

Jeśli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma żadnych uwag (lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o odzyskaniu nienależnie wypłaconej kwoty), potwierdza on wysokość kwoty podlegającej odzyskaniu w piśmie (**pismo potwierdzające**), załączając **notę debetową** określającą warunki i termin płatności.

Jeżeli w terminie określonym w notce debetowej nie dokonano płatności, podmiot udzielający dotacji wdroży **przymusowe odzyskanie środków** zgodnie z art. 22.4.

22.3.5 Wdrożenie audytu po płatności końcowej – Skorygowana ostateczna kwota dotacji – Odzyskanie środków

Jeżeli – po dokonaniu płatności końcowej (w szczególności po przeprowadzeniu kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń, zob. art. 25) – podmiot udzielający dotacji odrzuci koszty lub wkłady (zob. art. 27) lub zmniejszy dotację (zob. art. 28), oblicza on różnicę między **udziałem beneficjenta w ostatecznej kwocie dotacji na działanie**¹⁵ a **skorygowaną ostateczną kwotą dotacji** przysługującą zainteresowanemu beneficjentowi.

Udział beneficjenta w ostatecznej kwocie dotacji na działanie¹⁶ oblicza się w następujący sposób:

{kwota całkowitego zaakceptowanego wkładu UE dla beneficjenta
podzielona przez
całkowity zaakceptowany wkład UE na rzecz działania¹⁷}
pomnożona przez
ostateczną kwotę dotacji na działanie}.

Skorygowaną ostateczną kwotą dotacji przyznaną beneficjentowi ustala się poprzez dodanie „skorygowanych zaakceptowanych kosztów” i „skorygowanych zaakceptowanych wkładów” oraz z uwzględnieniem ewentualnych obniżek dotacji.

Jeżeli skorygowana ostateczna kwota dotacji jest niższa niż ostateczna kwota dotacji przyznana beneficjentowi, kwotą dotacji do odzyskania od beneficjenta będzie:

{udział beneficjenta w ostatecznej kwocie dotacji na działanie}
pomniejszony o
{skorygowaną ostateczną kwotę dotacji przyznaną beneficjentowi}.

Procedura odzyskiwania środków

Podmiot udzielający dotacji przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **wstępne pismo informacyjne**, w którym:

- powiadamia oficjalnie o zamiarze odzyskania kwoty nienależnej, o kwocie podlegającej odzyskaniu, podając uzasadnienie;
- zaprasza do zgłoszenia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeśli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma żadnych uwag (lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o odzyskaniu nienależnie wypłaconej kwoty), potwierdza on wysokość kwoty podlegającej odzyskaniu w piśmie (**pismo potwierdzające**) załączając **notę debetową** określającą warunki i termin płatności.

Ewentualne odzyskiwanie środków względem ewentualnych podmiotów powiązanych zostanie przeprowadzone za pośrednictwem ich beneficjentów.

Jeżeli w terminie określonym w notce debetowej nie dokonano płatności, podmiot udzielający dotacji wdroży **przymusowe odzyskanie środków** zgodnie z art. 22.4.

22.4 Przymusowe odzyskanie środków

Jeżeli płatności nie zostaną dokonane w terminie określonym w notce debetowej, należna kwota jest odzyskiwana:

- a) w drodze potrącenia kwoty – bez konieczności uzyskania zgody koordynatora lub beneficjenta – względem jakichkolwiek kwot, które podmiot udzielający dotacji jest dłużny koordynatorowi lub beneficjentowi.

W wyjątkowych okolicznościach, w celu zabezpieczenia interesów finansowych UE, kwota może zostać potrącona przed terminem płatności określonym w notce debetowej;

¹⁵Stosując obliczenie na podstawie art. 22.3.4.

¹⁶Na etapie płatności końcowej.

¹⁷Stosując obliczenie na podstawie art. 22.3.2.

- b) w drodze wykorzystania ewentualnej gwarancji finansowej;
- c) poprzez pociągnięcie innych beneficjentów do solidarnej odpowiedzialności (jeżeli dotyczy; zob. arkusz danych, pkt 4.4);
- d) w drodze wystąpienia z powództwem (zob. art. 43).

Do kwoty podlegającej odzyskaniu dolicza się **odsetki za opóźnienie w płatnościach** w wysokości określonej w art. 22.5, naliczane począwszy od dnia następującego po terminie płatności określonym w nocie debetowej do dnia (włącznie), w którym otrzymano całą płatność.

Częściowe płatności pokrywają w pierwszej kolejności wydatki, opłaty i odsetki za opóźnienie w płatnościach, a dopiero w drugiej kolejności kwotę główną.

Opłaty bankowe związane z odzyskaniem kwoty roszczenia ponosi beneficjent, chyba że zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2015/2366¹⁸.

22.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków

22.5.1 Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie dokonuje płatności w terminach płatności (zob. powyżej), beneficjentom przysługują **odsetki za zwłokę w płatnościach** według stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny (EBC) w odniesieniu do jego głównych operacji refinansowania w euro („stopa referencyjna”), powiększonej o stopę określoną w arkuszu danych (zob. pkt 4.2). Za stopę referencyjną przyjmuje się stopę obowiązującą pierwszego dnia miesiąca, w którym upływa termin płatności, opublikowaną w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Jeżeli kwota odsetek za zwłokę w płatnościach nie przekracza 200 EUR, zostają one wypłacone jedynie na wniosek koordynatora złożony w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania opóźnionej płatności.

Odsetki za zwłokę nie są należne, jeżeli wszyscy beneficjenci są państwami członkowskimi UE (w tym władzami regionalnymi i lokalnymi lub innymi organami publicznymi działającymi w imieniu państwa członkowskiego do celów niniejszej umowy).

Nie nalicza się odsetek za zwłokę w płatnościach, jeżeli wszyscy beneficjenci są państwami członkowskimi UE (w tym organami administracji regionalnej i lokalnej lub innymi podmiotami publicznymi działającymi w imieniu państwa członkowskiego do celów niniejszej umowy).

Zawieszenia płatności lub terminu płatności (zob. art. 29 i 30) nie uznaje się za opóźnienie w płatnościach.

Odsetki za zwłokę w płatnościach obejmują okres od dnia następującego po wyznaczonym terminie płatności (zob. powyżej) do dnia zapłaty należności włącznie.

Odsetki za zwłokę w płatnościach nie są uwzględniane na potrzeby obliczenia ostatecznej kwoty dotacji.

22.5.2 W przypadku niewywiązania się przez koordynatora z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28), a dotacja lub uczestnictwo koordynatora zakończone (zob. art. 32).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 23 – GWARANCJE

23.1 Gwarancja dotycząca płatności zaliczkowych

Jeżeli wymaga tego podmiot udzielający dotacji (zob. arkusz danych, pkt 4.2), beneficjenci muszą przedstawić (przynajmniej jedną) gwarancję dotyczącą płatności zaliczkowej/refundowanej zgodnie z harmonogramem i kwotami określonymi w arkuszu danych.

¹⁸Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywę 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

Koordynator musi przedłożyć gwarancje podmiotowi udzielającemu dotacji w odpowiednim czasie przed płatnościami zaliczkowymi, z którymi są powiązane.

Gwarancja musi spełniać następujące warunki:

- a) zostaje przedstawiona przez bank lub zatwierdzoną instytucję finansową mającą siedzibę w UE lub – na wniosek koordynatora i po akceptacji przez podmiot udzielający dotacji – przez stronę trzecią lub bank lub instytucję finansową z siedzibą poza UE oferującą równoważne zabezpieczenia;
- b) poręczyciel występuje w charakterze odpowiadającego w pierwszej kolejności poręczyciela i nie wymaga od podmiotu udzielającego dotacji uprzedniego zwracania się do głównego dłużnika (tj. zainteresowanego beneficjenta) oraz
- c) pozostaje wyrażnie w mocy do momentu dokonania płatności końcowej oraz, jeżeli płatność końcowa przybiera formę odzyskania środków, przez okres pięciu miesięcy od przekazania beneficjentowi noty debetowej.

Gwarancja zostanie zwolniona w ciągu następnego miesiąca.

23.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjentów z obowiązku zapewnienia gwarancji dotyczącej płatności zaliczkowej, płatność ta nie zostanie wypłacona.

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 24 – ŚWIADECTWA

Nie dotyczy.

ARTYKUŁ 25 – KONTROLE, PRZEGLĄDY, AUDYTY I DOCHODZENIA – PRZENIESIENIE USTALEŃ NA INNE DOTACJE

25.1 Kontrole, przeglądy i audyty podmiotu udzielającego dotacji

25.1.1 Kontrole wewnętrzne

W trakcie działania lub po jego zakończeniu podmiot udzielający dotacji może kontrolować prawidłowość realizacji działania i wywiązywanie się z obowiązków wynikających z umowy, oceniając także koszty i wkłady, rezultaty i sprawozdania.

25.1.2 Przeglądy projektów

Podmiot udzielający dotacji może dokonywać przeglądów dotyczących prawidłowości realizacji działania i wywiązywania się z obowiązków wynikających z umowy (ogólne przeglądy projektów lub przeglądy dotyczące konkretnych problemów).

Takie przeglądy projektów można rozpocząć w trakcie realizacji działania oraz do końca okresu określonego w arkuszu danych (zob. pkt 6). Koordynator lub zainteresowany beneficjent jest oficjalnie powiadamiany o przeglądach, a za dzień rozpoczęcia przeglądu uznaje się datę tego powiadomienia.

W razie potrzeby niezależni eksperci zewnętrzni mogą wspomagać podmiot udzielający dotacji. Jeżeli podmiot korzysta z usług ekspertów zewnętrznych, zainteresowany koordynator bądź beneficjent zostanie o tym poinformowany i będzie miał prawo wnieść sprzeciw ze względu na tajemnicę handlową lub konflikt interesów.

Koordynator lub zainteresowany beneficjent ma obowiązek współpracować z należytą starannością i przedstawić w żądanym terminie wszelkie informacje i dane, obok już przedłożonych rezultatów i sprawozdań (w tym informacje dotyczące wykorzystania zasobów). Podmiot udzielający dotacji może wezwać beneficjentów do przedstawienia mu tych informacji bezpośrednio. Informacje i dokumenty szczególnie chronione są traktowane zgodnie z art. 13.

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany **2025-09-23** o godzinie **10:27:37** na **mruszkiewicz**.

Koordynator lub zainteresowany beneficjent może być wezwany do wzięcia udziału w spotkaniach, w tym w spotkaniach z ekspertami zewnętrznymi.

W przypadku **wizyt na miejscu** zainteresowany beneficjent musi przyznać prawo wstępu na teren i do pomieszczeń (w tym ekspertom zewnętrznym), i musi zapewnić łatwą dostępność żądanych informacji.

Przedstawiane informacje muszą być dokładne, precyzyjne i kompletne oraz należy je przekazywać w żądanym formacie, w tym w formie elektronicznej.

Na podstawie ustaleń w wyniku przeglądu opracowywany jest **raport z przeglądu projektu**.

Raport z przeglądu projektu jest oficjalnie przedstawiany przez podmiot udzielający dotacji koordynatorowi lub zainteresowanemu beneficjentowi, który ma 30 dni od otrzymania raportu na zgłoszenie uwag.

Językiem przeglądów projektów (w tym raportów z przeglądu projektu) jest język umowy.

25.1.3 Audyty

Podmiot udzielający dotacji może przeprowadzać audyty dotyczące prawidłowości realizacji działania i wywiązywania się z obowiązków wynikających z umowy.

Takie audyty można rozpocząć w trakcie realizacji działania oraz do końca okresu określonego w arkuszu danych (zob. pkt 6). Zainteresowany beneficjent jest oficjalnie powiadamiany o audytach, a za dzień rozpoczęcia ich uznaje się datę tego powiadomienia.

Podmiot udzielający dotacji może korzystać z usług własnych służb audytowych, zlecać przeprowadzanie audytów scentralizowanym służbom lub korzystać z usług zewnętrznych firm audytorskich. Jeżeli podmiot korzysta z usług firmy zewnętrznej, zainteresowany beneficjent zostanie o tym poinformowany i będzie miał prawo wnieść sprzeciw ze względu na tajemnicę handlową lub konflikt interesów.

Zainteresowany beneficjent ma obowiązek współpracować z należytą starannością i przedstawić w żądanym terminie wszelkie informacje (w tym kompletne księgi rachunkowe, odcinki płacowe indywidualnych osób lub inne dane osobowe) w celu potwierdzenia zgodności z postanowieniami umowy. Informacje i dokumenty szczególnie chronione są traktowane zgodnie z art. 13.

W przypadku **wizyt na miejscu** zainteresowany beneficjent musi przyznać prawo wstępu na teren i do pomieszczeń (w tym zewnętrznym firmom audytorskim), i musi zapewnić łatwą dostępność żądanych informacji.

Przedstawiane informacje muszą być dokładne, precyzyjne i kompletne oraz należy je przekazywać w żądanym formacie, w tym w formie elektronicznej.

Na podstawie ustaleń audytu opracowywany jest **projekt sprawozdania z audytu**.

Projekt sprawozdania z audytu jest oficjalnie przedstawiany przez audytorów zainteresowanemu beneficjentowi, który ma 30 dni od otrzymania projektu na zgłoszenie uwag (postępowanie kontradiktoryjne dotyczące audytu).

Końcowe sprawozdanie z audytu uwzględnia uwagi beneficjenta i jest mu formalnie przekazywane.

Audyty (w tym sprawozdania z audytów) sporządzane są w języku umowy, o ile nie uzgodniono inaczej z podmiotem udzielającym dotacji (zob. arkusz danych, pkt 4.2).

25.2 Kontrole, przeglądy i audyty Komisji Europejskiej dotyczące dotacji od innych podmiotów udzielających dotacji

Komisji Europejskiej przysługują te same prawa do kontroli, przeglądów i audytów co podmiotowi udzielającym dotacji.

25.3 Dostęp do dokumentacji niezbędnej do oceny uproszczonych form finansowania

Beneficjenci muszą udostępnić Komisji Europejskiej swoją ustawowo wymaganą dokumentację do celów dokonania okresowej oceny uproszczonych form finansowania stosowanych w programach UE.

25.4 Audyty i dochodzenia przeprowadzane przez OLAF, EPPO i ETO

W trakcie działania lub po jego zakończeniu, kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia mogą przeprowadzać również następujące organy:

- Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) na podstawie rozporządzeń nr 883/2013¹⁹ i nr 2185/96²⁰ ;
- Prokuratura Europejska (EPPO) na podstawie rozporządzenia 2017/1939;
- Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) na podstawie art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i art. 263 rozporządzenia finansowego (UE) 2024/2509.

Na żądanie tych podmiotów zainteresowany beneficjent ma obowiązek przekazać pełne, dokładne i kompletne informacje w żądanym formacie (w tym kompletne księgi rachunkowe, odcinki płacowe indywidualnych osób lub inne dane osobowe, w tym w formie elektronicznej) oraz musi przyznać prawo wstępu na teren i do pomieszczeń w celu wizyt lub inspekcji na miejscu, jak przewidziano w tych rozporządzeniach.

W związku z tym zainteresowany beneficjent musi przechowywać wszelkie istotne informacje dotyczące działania przynajmniej do końca okresu określonego w arkuszu danych (zob. pkt 6), oraz przynajmniej do czasu zakończenia kontroli, przeglądów, audytów, dochodzeń, sporów prawnych lub innego dochodzenia roszczeń.

25.5 Skutki kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń — Przeniesienie ustaleń

25.5.1 Skutki kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń dotyczących tej dotacji

Ustalenia w wyniku kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń przeprowadzonych w kontekście niniejszej dotacji mogą prowadzić do: odrzucenia kosztów (zob. art. 27), zmniejszenia dotacji (zob. art. 28) lub do zastosowania innych środków opisanych w rozdziale 5.

W wyniku odrzucenia kosztów lub zmniejszenia dotacji po dokonaniu płatności końcowej otrzymuje się skorygowaną ostateczną kwotę dotacji (zob. art. 22).

Ustalenia w wyniku kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń przeprowadzanych w trakcie realizacji działania mogą prowadzić do wniosku o zmianę umowy (zob. art. 39), w celu zmiany opisu działania zawartego w załączniku 1.

Kontrole, przeglądy, audyty lub dochodzenia, w wyniku których ustalono, że wystąpiły systemowe lub powtarzające się błędy, nieprawidłowości, nadużycia finansowe lub naruszenia obowiązków, mogą również wpływać na inne dotacje UE, które zostały przyznane na podobnych warunkach („przeniesienie ustaleń na inne dotacje”).

Ponadto ustalenia wynikające z dochodzenia przeprowadzonego przez OLAF lub EPPO mogą prowadzić do wszczęcia postępowania karnego na podstawie przepisów krajowych.

25.5.2 Przeniesienie ustaleń dotyczących innych dotacji

Wyniki kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń dotyczących innych dotacji mogą zostać przeniesione na niniejszą dotację, o ile:

- a) w odniesieniu do innych dotacji UE przyznanych na podobnych warunkach zostanie stwierdzone, że zainteresowany beneficjent dopuścił się systemowych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację; oraz

¹⁹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

²⁰Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany **2025-09-23** o godzinie **10:27:37** na **mruszkiewicz**.

- b) zainteresowany beneficjent jest oficjalnie powiadamiany o tych ustaleniach – i jednocześnie przekazuje mu się wykaz dotacji, na które mają one wpływ – przed upływem terminu na przeprowadzenie audytu określonego w arkuszu danych (zob. pkt 6).

Podmiot udzielający dotacji oficjalnie powiadamia zainteresowanego beneficjenta o zamiarze przeniesienia tych ustaleń, wraz z wykazem dotacji, których to dotyczy.

Jeżeli przeniesienie ustaleń dotyczy odrzucenia kosztów lub wkładów: powiadomienie zawiera:

- a) wezwanie do przedstawienia uwag do wykazu dotacji, na które ustalenia mają wpływ;
- b) wezwanie do przedstawienia zmienionych sprawozdań finansowych dla wszystkich dotacji, na które ustalenia mają wpływ;
- c) stopę korekty na potrzeby ekstrapolacji ustaloną na podstawie błędów systemowych lub powtarzających się błędów w celu obliczenia kwot, które zostaną odrzucone, w przypadku gdy zainteresowany beneficjent:
 - (i) uzna, że przedstawienie zmienionych sprawozdań finansowych nie jest możliwe lub wykonalne; lub
 - (ii) nie przedstawi zmienionych sprawozdań finansowych.

Jeśli przeniesienie ustaleń dotyczy **zmniejszenia dotacji**: powiadomienie zawiera:

- a) wezwanie do przedstawienia uwag do wykazu dotacji, na które ustalenia mają wpływ; oraz
- b) **stopę korekty na potrzeby ekstrapolacji** ustaloną na podstawie systemowych lub powtarzających się błędów i zasady proporcjonalności.

Zainteresowany beneficjent może przedstawić uwagi, zmienione sprawozdania finansowe lub właściwie umotywowaną propozycję **alternatywnej metody/stopy korekty** w terminie 60 dni od otrzymania powiadomienia.

Na podstawie powyższego podmiot udzielający dotacji oceni wpływ i zadecyduje o działaniach (np. o wszczęciu procedury odrzucenia kosztów lub zmniejszenia dotacji, na podstawie bądź to zmienionych sprawozdań finansowych bądź zadeklarowanych/alternatywnych metod/stóp lub kombinacji tych elementów; zob. art. 27 i 28).

25.6 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu wszelkie niewystarczająco uzasadnione koszty lub wkłady zostają uznane za niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 27), a dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 28).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania pozostałych środków opisanych w rozdziale 5.

ARTYKUŁ 26 – OCENY WPŁYWU DZIAŁANIA

Nie dotyczy.

ROZDZIAŁ 5 SKUTKI NIEWYWIĄZANIA SIĘ Z OBOWIĄZKÓW

SEKCJA 1 ODRZUCENIE KOSZTÓW I WKŁADÓW ORAZ ZMNIEJSZENIE DOTACJI

ARTYKUŁ 27 — ODRZUCENIE KOSZTÓW I WKŁADÓW

27.1 Warunki

W momencie zakończenia uczestnictwa beneficjenta, dokonywania płatności końcowej lub w późniejszym terminie podmiot udzielający dotacji odrzuci wszelkie koszty lub wkłady uznane za niekwalifikowalne (zob. art. 6), w szczególności w wyniku kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń (zob. art. 25).

Powodem odrzucenia może być również przeniesienie ustaleń dotyczących innych dotacji na daną dotację (zob. art. 25).

Niekwalifikowalne koszty lub wkłady zostaną odrzucone.

27.2 Procedura

Jeżeli odrzucenie nie prowadzi do odzyskania środków, podmiot udzielający dotacji powiadamia oficjalnie koordynatora lub zainteresowanego beneficjenta o odrzuceniu, wysokości odrzuconych kwot i powodach ich odrzucenia. Koordynator lub zainteresowany beneficjent ma 30 dni od otrzymania powiadomienia na zgłoszenie uwag, jeśli nie zgadza się z odrzuceniem (postępowanie dotyczące przeglądu płatności).

Jeżeli odrzucenie prowadzi do odzyskania środków, podmiot udzielający dotacji przesyła pismo wstępne, o którym mowa w art. 22, po przeprowadzeniu postępowania kontrybucyjnego.

27.3 Skutki

Jeśli podmiot udzielający dotacji odrzuci koszty lub wkłady, odliczy je od kosztów lub wkładów zadeklarowanych i potem obliczy kwotę należną (oraz, w razie potrzeby, dokona odzyskania środków; zob. art. 22).

ARTYKUŁ 28 – ZMNIEJSZENIE DOTACJI

28.1 Warunki

Podmiot udzielający dotacji może – w momencie zakończenia uczestnictwa beneficjenta, dokonywania płatności końcowej lub w późniejszym terminie – zmniejszyć dotację dla beneficjenta, jeżeli:

- a) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się:
 - (i) istotnych błędów, nieprawidłowości bądź nadużyć finansowych lub
 - (ii) poważnego naruszenia obowiązków wynikających z niniejszej umowy lub podczas przyznawania dotacji (obejmującego nieprawidłową realizację działania, nieprzestrzeganie warunków zaproszenia, przedkładanie fałszywych informacji, nieprzedstawianie wymaganych informacji, naruszenie zasad etycznych lub bezpieczeństwa (w stosownych przypadkach) itd.) lub
- b) przeniesiono ustalenia: beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się – w ramach innej dotacji UE udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (przeniesienie ustaleń; zob. art. 25.5).

Kwota, o którą zostanie pomniejszona dotacja, jest obliczana dla każdego zainteresowanego beneficjenta proporcjonalnie do wagi i czasu trwania błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub naruszenia obowiązków poprzez zastosowanie indywidualnej stawki zmniejszenia do ich wkładu zaakceptowanego przez UE.

28.2 Procedura

Jeżeli zmniejszenie dotacji nie prowadzi do odzyskania środków, podmiot udzielający dotacji powiadamia oficjalnie koordynatora lub zainteresowanego beneficjenta o zmniejszeniu dotacji, kwocie do zmniejszenia i powodach zmniejszenia. Koordynator lub zainteresowany beneficjent ma 30 dni od otrzymania powiadomienia na zgłoszenie uwag, jeśli nie zgadza się ze zmniejszeniem dotacji (postępowanie dotyczące przeglądu płatności).

Jeżeli zmniejszenie dotacji prowadzi do odzyskania środków, podmiot udzielający dotacji po przeprowadzeniu postępowania kontrybucyjnego przesyła pismo wstępne, o którym mowa w art. 22.

28.3 Skutki

Jeśli podmiot udzielający dotacji zmniejszy dotację, odliczy kwotę zmniejszenia i następnie obliczy kwotę należną (oraz, w razie potrzeby, dokona odzyskania środków; zob. art. 22).

SEKCJA 2 ZAWIESZENIE, ROZWIĄZANIE I ZAKOŃCZENIE

ARTYKUŁ 29 — ZAWIESZENIE TERMINU PŁATNOŚCI

29.1 Warunki

Podmiot udzielający dotacji może – w dowolnym momencie – zawiesić termin płatności, jeżeli jej przetworzenie jest niemożliwe, ponieważ:

- a) nie przedłożono wymaganego raportu (zob. art. 21) bądź jest on niekompletny lub niezbędne są dodatkowe informacje;
- b) istnieją wątpliwości co do kwoty do zapłaty (np. trwa postępowanie przeniesienia ustaleń, złożono zapytania dotyczące kwalifikowalności, występuje potrzeba zmniejszenia dotacji itp.) i niezbędne są dodatkowe kontrole, przeglądy, audyty lub dochodzenia; lub
- c) wystąpiły inne czynniki wpływające na interesy finansowe UE.

29.2 Procedura

Podmiot udzielający dotacji oficjalnie powiadamia koordynatora o zawieszeniu i podaje uzasadnienie.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dniu przesłania powiadomienia.

Jeżeli warunki uzasadniające zawieszenie terminu płatności nie są już spełnione, zawieszenie zostaje **zniesione** i bieg terminu płatności (zob. arkusz danych, pkt 4.2) zostaje wznowiony.

Jeżeli zawieszenie trwa dłużej niż dwa miesiące, koordynator może zwrócić się do podmiotu udzielającego dotacji o potwierdzenie, czy zawieszenie będzie kontynuowane.

Jeżeli termin płatności został zawieszony w związku z niezgodnością sprawozdania i nie przedłożono skorygowanego sprawozdania (lub przedłożono je, ale zostało ono odrzucone), podmiot udzielający dotacji może również rozwiązać umowę o udzielenie dotacji lub zakończyć uczestnictwo koordynatora (zob. art. 32).

ARTYKUŁ 30 – ZAWIESZENIE PŁATNOŚCI

30.1 Warunki

Podmiot udzielający dotacji może – w dowolnym momencie – zawiesić płatności na rzecz jednego beneficjenta lub większej ich liczby, w całości lub w części, jeżeli:

- a) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) popełnił lub jest podejrzewany o popełnienie:
 - (i) istotnych błędów, nieprawidłowości bądź nadużyć finansowych lub
 - (ii) poważnego naruszenia obowiązków wynikających z niniejszej umowy lub podczas przyznawania dotacji (obejmującego nieprawidłową realizację działania, nieprzestrzeganie warunków zaproszenia, przedkładanie fałszywych informacji, nieprzedstawianie wymaganych informacji, naruszenie zasad etycznych lub bezpieczeństwa (w stosownych przypadkach), brak współpracy w trakcie kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń itp.); lub
- b) przeniesiono ustalenia: beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się – w ramach innej dotacji UE udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (przeniesienie ustaleń; zob. art. 25.5).

W przypadku zawieszenia płatności na rzecz jednego beneficjenta lub większej ich liczby podmiot udzielający dotacji dokonuje częściowej(-ych) płatności za część(-ci) niepodlegającą(-e) zawieszeniu. Jeżeli zawieszenie dotyczy płatności końcowej, płatność (lub odzyskanie) kwot pozostałych po zniesieniu zawieszenia uznaje się za płatność salda końcowego na zakończenie działania.

30.2 Procedura

Przed zawieszeniem płatności podmiot udzielający dotacji przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **wstępne pismo informacyjne**, w którym:

- informuje go o zamiarze i przyczynach zawieszenia płatności oraz
- zaprasza do zgłoszenia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma żadnych uwag lub mimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o kontynuowaniu procedury, potwierdzi zawieszenie dotacji (**pismo potwierdzające**). W innych przypadkach oficjalnie powiadamia, że procedura nie będzie kontynuowana.

Pod koniec procedury zawieszenia podmiot udzielający dotacji również powiadomi koordynatora.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dzień po przesłaniu potwierdzenia.

Jeżeli spełnione są warunki wznowienia płatności, zawieszenie zostaje **zniesione**. Podmiot udzielający dotacji oficjalnie powiadomi zainteresowanego beneficjenta (oraz koordynatora) oraz ustali datę zakończenia zawieszenia.

W trakcie zawieszenia zainteresowanym beneficjentom nie zostaną wypłacone żadne płatności zaliczkowe.

ARTYKUŁ 31 – ZAWIESZENIE UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI

31.1 Zawieszenie umowy o udzielenie dotacji na wniosek konsorcjum

31.1.1 Warunki i procedura

Beneficjenci mogą wnioskować o zawieszenie dotacji lub dowolnej jej części, jeżeli wyjątkowe okoliczności – w szczególności siła wyższa (zob. art. 35) – sprawiają, że realizacja działania jest niemożliwa lub nadmiernie trudna.

Koordynator musi złożyć wniosek o **zmianę** (zob. art. 39), podając w nim:

- uzasadnienie
- datę, z którą zawieszenie staje się skuteczne (data ta może wypaść przed datą złożenia wniosku o zmianę) oraz
- przewidywaną datę wznowienia realizacji działania.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dniu określonym we wniosku o zmianę.

Z chwilą gdy okoliczności umożliwiają wznowienie realizacji działania, koordynator musi niezwłocznie zwrócić się o kolejną **zmianę** umowy w celu określenia daty zakończenia zawieszenia, daty wznowienia działania (jeden dzień po dniu zakończenia zawieszenia), przedłużenia okresu realizacji działania oraz dokonania innych zmian niezbędnych, aby dostosować działanie do nowej sytuacji (zob. art. 39), – chyba że rozwiązano umowę o udzielenie dotacji (zob. art. 32). Zawieszenie zostaje **zniesione** ze skutkiem od daty końca zawieszenia określonej w zmianie umowy. Data ta może wypaść przed datą złożenia wniosku o zmianę.

W czasie zawieszenia nie zostaną wypłacone żadne płatności zaliczkowe. Ponadto nie można realizować żadnych jednostek. Jednostki będące w trakcie realizacji muszą zostać przerwane i nie można rozpoczynać żadnych nowych jednostek. Poniesione koszty lub wkłady na rzecz działań realizowanych w trakcie zawieszenia umowy o udzielenie dotacji nie są kwalifikowalne (zob. art. 6.3).

31.2 Zawieszenie umowy o udzielenie dotacji na wniosek podmiotu udzielającego dotacji

31.2.1 Warunki

Podmiot udzielający dotacji może zawiesić dotację lub dowolną jej część, jeżeli:

- a) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) popełnił lub jest podejrzewany o:
- (i) istotnych błędów, nieprawidłowości bądź nadużyć finansowych lub
 - (ii) poważnego naruszenia obowiązków wynikających z niniejszej umowy lub podczas przyznawania dotacji (obejmującego nieprawidłową realizację działania, nieprzestrzeganie warunków zaproszenia, przedkładanie fałszywych informacji, nieprzedstawianie wymaganych informacji, naruszenie zasad etycznych lub bezpieczeństwa (w stosownych przypadkach), brak współpracy w trakcie kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń itp.); lub
- b) przeniesiono ustalenia: beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się – w ramach innej dotacji UE udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (przeniesienie ustaleń; zob. art. 25.5).

31.2.2 Procedura

Przed zawieszeniem dotacji podmiot udzielający dotacji przekazuje koordynatorowi **wstępne pismo informacyjne**, w którym:

- informuje go o zamiarze i przyczynach zawieszenia dotacji oraz
- informuje o możliwości zgłoszenia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma żadnych uwag lub mimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o kontynuowaniu procedury, potwierdzi zawieszenie dotacji (**pismo potwierdzające**). W innych przypadkach oficjalnie powiadamia, że procedura nie będzie kontynuowana.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dniu przekazania potwierdzenia (lub w późniejszym terminie określonym w potwierdzeniu).

Z chwilą gdy spełnione zostaną warunki wznowienia realizacji działania, podmiot udzielający dotacji oficjalnie powiadomi koordynatora w **piśmie o zniesieniu zawieszenia**, w którym określi datę zakończenia zawieszenia oraz zwróci się o zmianę umowy w celu określenia daty, z którą ma nastąpić wznowienie działania (jeden dzień po zakończeniu zawieszenia), przedłużenia okresu realizacji działania oraz dokonania innych zmian niezbędnych do dostosowania działania do nowej sytuacji (zob. art. 39) – rozwiązano umowę o udzielenie dotacji (zob. art. 32). Zawieszenie zostaje **zniesione** ze skutkiem od daty końca zawieszenia określonej w piśmie o zniesieniu zawieszenia. Data ta może być wcześniejsza niż data przesłania pisma.

W czasie zawieszenia nie zostaną wypłacone żadne płatności zaliczkowe/refundowane. Ponadto nie można realizować żadnych jednostek ani rozpoczynać nowych jednostek, a jednostki będące w trakcie realizacji należy przerwać. Poniesione koszty lub wkłady na rzecz działań realizowanych w trakcie zawieszenia umowy nie są kwalifikowalne (zob. art. 6.3).

Beneficjentom nie przysługują roszczenia odszkodowawcze w związku z zawieszeniem umowy przez podmiot udzielający dotacji (zob. art. 33).

Zawieszenie dotacji nie narusza prawa podmiotu udzielającego dotacji do rozwiązania umowy o udzielenie dotacji lub do zakończenia uczestnictwa beneficjenta (zob. art. 32) lub do zmniejszenia dotacji (zob. art. 28).

ARTYKUŁ 32 – ROZWIĄZANIE UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI LUB ZAKOŃCZENIE UCZESTNICTWA BENEFICJENTA

32.1 Rozwiązanie umowy o udzielenie dotacji na wniosek konsorcjum

32.1.1 Warunki i procedura

Beneficjenci mogą wystąpić z wnioskiem o rozwiązanie umowy o udzielenie dotacji.

Koordynator musi złożyć wniosek o **zmianę** (zob. art. 39), podając w nim:

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany **2025-09-23** o godzinie **10:27:37** na **mruszkiewicz**.

- uzasadnienie
- datę zakończenia prac przez konsorcjum w ramach działania („data zakończenia prac”) oraz
- datę, z którą rozwiązanie umowy staje się skuteczne („data rozwiązania umowy/zakończenia uczestnictwa”); data ta musi wypadać po dacie złożenia wniosku o zmianę.

Rozwiązanie umowy **staje się skuteczne** z datą rozwiązania określoną w zmianie umowy.

W przypadku braku uzasadnienia lub jeżeli podmiot udzielający dotacji uważa, że przedstawione uzasadnienie jest niewystarczające do rozwiązania umowy, podmiot ten może stwierdzić, że umowa o udzielenie dotacji została rozwiązana w sposób nieprawidłowy.

32.1.2 Skuteczność

W terminie 60 dni od dnia, w którym rozwiązanie umowy staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć **sprawozdanie końcowe** (za bieżący okres sprawozdawczy do dnia rozwiązania umowy lub zakończenia uczestnictwa).

Podmiot udzielający dotacji oblicza ostateczną kwotę dotacji oraz kwotę płatności końcowej na podstawie przedłożonego sprawozdania, przy uwzględnieniu poniesionych kosztów i wkładów na rzecz wdrożonych działań, przed datą zakończenia prac (zob. art. 22). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po zakończeniu prac, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma sprawozdania w terminie, uwzględnia się jedynie koszty i wkłady ujęte w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym (brak kosztów/wkładów w przypadku braku zatwierdzenia sprawozdania okresowego).

Nieprawidłowe rozwiązanie umowy może prowadzić do zmniejszenia dotacji (zob. art. 28).

Po rozwiązaniu umowy obowiązki beneficjenta (w szczególności wynikające z postanowień art. 13 (poufność i bezpieczeństwo), 16 (prawa własności intelektualnej), 17 (komunikacja, rozpowszechnianie informacji i widoczność), 21 (sprawozdawczość), 25 (kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia), 27 (odrzućcie), 28 (zmniejszenie dotacji) oraz 42 (cesja roszczeń) mają w dalszym ciągu zastosowanie).

32.2 Zakończenie uczestnictwa beneficjenta na wniosek konsorcjum

32.2.1 Warunki i procedura

Koordynator może złożyć wniosek o zakończenie uczestnictwa jednego beneficjenta lub większej ich liczby, na wniosek zainteresowanego beneficjenta lub w imieniu pozostałych beneficjentów.

Koordynator musi złożyć wniosek o **zmianę** (zob. art. 39), podając w nim:

- uzasadnienie
- opinię zainteresowanego beneficjenta (lub dowód, że o taką opinię zwrócono się na piśmie);
- datę zakończenia prac przez beneficjenta w ramach działania („data zakończenia prac”) oraz
- datę, z którą rozwiązanie umowy staje się skuteczne („data rozwiązania umowy/zakończenia uczestnictwa”); data ta musi wypadać po dacie złożenia wniosku o zmianę.

Jeżeli zakończenie uczestnictwa dotyczy koordynatora i następuje bez jego zgody, złożenia wniosku o zmianę musi dokonać inny beneficjent (działający w imieniu konsorcjum).

Zakończenie uczestnictwa **staje się skuteczne** z datą zakończenia określoną w zmianie umowy.

W przypadku braku informacji lub jeżeli podmiot udzielający dotacji uważa, że przedstawione uzasadnienie jest niewystarczające do zakończenia uczestnictwa, podmiot ten może stwierdzić, że zakończenie uczestnictwa beneficjenta nastąpiło w sposób nieprawidłowy.

32.2.2 Skuteczność

W terminie 60 dni od dnia, w którym zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć:

- (i) **sprawozdanie dotyczące płatności przekazanych** na rzecz zainteresowanego beneficjenta;
- (ii) **sprawozdanie z zakończenia uczestnictwa** przedłożone przez zainteresowanego beneficjenta za bieżący okres sprawozdawczy do dnia rozwiązania umowy lub zakończenia uczestnictwa, zawierające przegląd postępów prac, sprawozdanie finansowe, wyjaśnienie dotyczące wykorzystania zasobów;
- (iii) drugi **wniosek o zmianę umowy** (zob. art. 39) z innymi niezbędnymi zmianami (np. realokacja zadań i szacunkowy budżet beneficjenta, który zakończył uczestnictwo; dodanie nowego beneficjenta w celu zastąpienia beneficjenta, który zakończył uczestnictwo; zmiana koordynatora itp.).

Podmiot udzielający dotacji oblicza kwotę należną beneficjentowi na podstawie przedłożonego sprawozdania i przy uwzględnieniu poniesionych kosztów i wkładów na rzecz wdrożonych działań, przed datą zakończenia prac (zob. art. 22). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po zakończeniu prac, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z zakończenia uczestnictwa należy również zamieścić w sprawozdaniu okresowym za kolejny okres sprawozdawczy (zob. art. 21).

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma sprawozdania z zakończenia uczestnictwa w terminie, uwzględnia się jedynie koszty i wkłady ujęte w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym (brak kosztów/wkładów w przypadku braku zatwierdzenia sprawozdania okresowego).

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma w terminie sprawozdania dotyczącego przekazanych płatności, uznaje że:

- koordynator nie przekazał żadnych płatności na rzecz zainteresowanego beneficjenta, oraz że
- zainteresowany beneficjent nie musi dokonywać zwrotu żadnych kwot koordynatorowi.

Jeżeli drugi wniosek o zmianę umowy zostaje zaakceptowany przez podmiot udzielający dotacji, to wprowadza się w niej niezbędne **zmiany** (zob. art. 39).

Jeżeli drugi wniosek o zmianę umowy zostaje odrzucony przez podmiot udzielający dotacji (ponieważ podważa zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub narusza zasadę równego traktowania wnioskodawców), umowa o udzielenie dotacji może zostać rozwiązana (zob. art. 32).

Nieprawidłowe zakończenie uczestnictwa może prowadzić do zmniejszenia dotacji (zob. art. 28) lub rozwiązania umowy o udzielenie dotacji (zob. art. 32).

Po zakończeniu uczestnictwa obowiązki beneficjenta (w szczególności wynikające z postanowień art. 13 (poufność i bezpieczeństwo), 16 (prawa własności intelektualnej), 17 (komunikacja, rozpowszechnianie informacji i widoczność), 21 (sprawozdawczość), 25 (kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia), 27 (odrzućcie), 28 (zmniejszenie dotacji) oraz 42 (cesja roszczeń) mają w dalszym ciągu zastosowanie).

32.3 Rozwiązanie umowy o udzielenie dotacji lub zakończenie uczestnictwa beneficjenta na wniosek podmiotu przyznającego dotację

32.3.1 Warunki

Podmiot udzielający dotacji może rozwiązać umowę o udzielenie dotacji lub zakończyć uczestnictwo jednego beneficjenta lub większej ich liczby, jeżeli:

- a) co najmniej jeden beneficjent nie przystępuje do umowy (zob. art. 40);
- b) zmiana działania lub sytuacji beneficjenta pod względem prawnym, finansowym, technicznym, organizacyjnym lub własnościowym może mieć istotny negatywny wpływ na realizację działania bądź podważa zasadność decyzji o udzieleniu dotacji (w tym zmiany powiązane z jedną z przyczyn wykluczenia wymienionych w oświadczeniu);

- c) w następstwie zakończenia uczestnictwa jednego beneficjenta lub większej ich liczby niezbędne zmiany umowy (oraz wpływ tych zmian na działanie) podważyłyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszały zasadę równego traktowania wnioskodawców;
- d) realizacja działania stała się niemożliwa lub zmiany umowy niezbędne do jej kontynuacji podważyłyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub spowodowałyby naruszenie zasady równego traktowania wnioskodawców;
- e) beneficjent (lub osoba ponosząca nieograniczoną odpowiedzialność za długi) jest przedmiotem postępowania upadłościowego lub podobnego postępowania (w tym postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne, zarządzanie aktywami przez likwidatora lub sąd, układ z wierzycielami, zawieszenie działalności gospodarczej itp.);
- f) beneficjent (lub osoba ponosząca nieograniczoną odpowiedzialność za długi) narusza obowiązki z tytułu ubezpieczenia społecznego lub podatków;
- g) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) został uznany za winnego poważnego wykroczenia zawodowego;
- h) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się nadużyć finansowych, korupcji, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, prania pieniędzy, przestępstw związanych z terroryzmem (w tym finansowania terroryzmu), pracą dzieci i handlem ludźmi;
- i) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) został utworzony w innej jurysdykcji z zamiarem obejścia obowiązków podatkowych, socjalnych lub jakichkolwiek innych obowiązków prawnych w jurysdykcji jego siedziby statutowej (lub utworzył w tym celu inny podmiot);
- j) beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się:
 - (i) istotnych błędów, nieprawidłowości bądź nadużyć finansowych lub
 - (ii) poważnego naruszenia obowiązków wynikających z niniejszej umowy lub podczas przyznania dotacji (obejmującego nieprawidłową realizację działania, nieprzestrzeganie warunków zaproszenia, przedkładanie fałszywych informacji, nieprzedstawianie wymaganych informacji, naruszenie zasad etycznych lub bezpieczeństwa (w stosownych przypadkach), brak współpracy w trakcie kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń itp.);
- k) przeniesiono ustalenia: beneficjent (lub osoba uprawniona do reprezentowania go, podejmowania decyzji w jego imieniu lub sprawowania nadzoru, lub osoba niezbędna do udzielenia/realizacji dotacji) dopuścił się – w ramach innej dotacji UE udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (przeniesienie ustaleń; zob. art. 25.5).
- l) beneficjent nie składa – za pośrednictwem koordynatora – wniosku o wprowadzenie zmiany do umowy w celu zakończenia uczestnictwa jednego z podmiotów powiązanych lub partnerów stowarzyszonych z nim i znajdujących się w którejkolwiek z sytuacji wymienionych w lit. d), f), e), g), h), i) lub j), oraz o przeniesienie zadań tego podmiotu lub tego partnera, mimo iż podmiot udzielający dotacji wyraźnie wezwał go do tego.

32.3.2 Procedura

Przed rozwiązaniem umowy o udzielenie dotacji lub zakończeniem uczestnictwa jednego beneficjenta lub większej ich liczby podmiot udzielający dotacji przekaże do koordynatora lub zainteresowanego beneficjenta **wstępne pismo informacyjne**, w którym:

- oficjalnie powiadomi o zamiarze i przyczynach rozwiązania umowy lub zakończenia uczestnictwa, oraz
- zaprasza do zgłoszenia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma żadnych uwag lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o kontynuowaniu procedury, potwierdzi rozwiązanie umowy lub zakończenie uczestnictwa oraz datę, w której staje się ono skuteczne (**pismo potwierdzające**). W innych przypadkach oficjalnie powiadamia, że procedura nie będzie kontynuowana.

W przypadku zakończenia uczestnictwa beneficjenta podmiot udzielający dotacji – po zakończeniu procedury – poinformuje również koordynatora.

Rozwiązanie umowy lub zakończenie uczestnictwa **staje się skuteczne** w dniu po przekazaniu potwierdzenia (lub w późniejszej dacie określonej w potwierdzeniu; „data rozwiązania umowy/zakończenia uczestnictwa”).

32.3.3 Skutki

a) w przypadku **rozwiązania umowy o udzielenie dotacji**:

w terminie 60 dni od dnia, w którym rozwiązanie umowy lub zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć **sprawozdanie końcowe** (za ostatni bieżący okres sprawozdawczy do dnia rozwiązania umowy lub zakończenia uczestnictwa).

Podmiot udzielający dotacji oblicza ostateczną kwotę dotacji oraz kwotę płatności końcowej na podstawie przedłożonego sprawozdania i przy uwzględnieniu poniesionych kosztów i wkładów na rzecz wdrożonych działań, zanim rozwiązanie umowy wejdzie w życie (zob. art. 22). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po zakończeniu uczestnictwa, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Jeżeli umowa o udzielenie dotacji zostaje rozwiązana w związku z niewywiązaniem się z obowiązku przedłożenia sprawozdań, koordynator nie może przedkładać jakichkolwiek sprawozdań po jej rozwiązaniu.

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma sprawozdania w terminie, uwzględnia się jedynie koszty i wkłady ujęte w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym (brak kosztów/wkładów w przypadku braku zatwierdzenia sprawozdania okresowego).

Rozwiązanie umowy nie narusza prawa podmiotu udzielającego dotacji do zmniejszenia dotacji (zob. art. 28) lub do nałożenia sankcji administracyjnych (zob. art. 34).

Beneficjentom nie przysługują roszczenia odszkodowawcze w związku z rozwiązaniem umowy przez podmiot udzielający dotacji (zob. art. 33).

Po rozwiązaniu umowy obowiązki beneficjenta (w szczególności wynikające z postanowień art. 13 (poufność i bezpieczeństwo), 16 (prawa własności intelektualnej), 17 (komunikacja, rozpowszechnianie informacji i widoczność), 21 (sprawozdawczość), 25 (kontrola, przeglądy, audyty i dochodzenia), 26 (ocena wpływu działania), 27 (odrzućcie), 28 (zmniejszenie dotacji) oraz 42 (cesja roszczeń) mają w dalszym ciągu zastosowanie).

b) w przypadku **zakończenia uczestnictwa beneficjenta**:

w terminie 60 dni od dnia, w którym zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć:

- (i) **sprawozdanie dotyczące płatności przekazanych** na rzecz zainteresowanego beneficjenta;
- (ii) **sprawozdanie z zakończenia uczestnictwa** przedłożone przez zainteresowanego beneficjenta za bieżący okres sprawozdawczy do dnia zakończenia uczestnictwa, zawierające przegląd postępów prac, sprawozdanie finansowe, wyjaśnienie dotyczące wykorzystania zasobów oraz, w stosownych przypadkach, poświadczenie sprawozdania finansowego i wyjaśnienia dotyczącego wykorzystania zasobów;
- (iii) **wniosek o zmianę umowy** (zob. art. 39) z wszelkimi niezbędnymi zmianami (np. realokacja zadań i szacunkowy budżet beneficjenta, który zakończył uczestnictwo; dodanie nowego beneficjenta w celu zastąpienia beneficjenta, który zakończył uczestnictwo; zmiana koordynatora itp.).

Podmiot udzielający dotacji oblicza kwotę należną beneficjentowi na podstawie przedłożonego sprawozdania i biorąc pod uwagę poniesione koszty i wkłady na rzecz działań wdrożonych, zanim zakończenie uczestnictwa wejdzie w życie (zob. art. 22). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po zakończeniu uczestnictwa, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z zakończenia uczestnictwa należy również zamieścić w sprawozdaniu okresowym za kolejny okres sprawozdawczy (zob. art. 21).

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma sprawozdania z zakończenia uczestnictwa w terminie, uwzględnia się jedynie koszty i wkłady ujęte w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym (brak kosztów/wkładów w przypadku braku zatwierdzenia sprawozdania okresowego).

Jeżeli podmiot udzielający dotacji nie otrzyma w terminie sprawozdania dotyczącego przekazanych płatności, uznaje że:

- (i) koordynator nie przekazał żadnych płatności na rzecz zainteresowanego beneficjenta, oraz że

(ii) zainteresowany beneficjent nie musi dokonywać zwrotu żadnych kwot koordynatorowi.

Jeżeli wniosek o zmianę umowy zostaje zaakceptowany przez podmiot udzielający dotacji, to wprowadza się w niej niezbędne **zmiany** (zob. art. 39).

Jeżeli wniosek o zmianę umowy zostaje odrzucony przez podmiot udzielający dotacji (ponieważ podważa zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub narusza zasadę równego traktowania wnioskodawców), umowa o udzielenie dotacji może zostać rozwiązana zgodnie z art. 32).

Po zakończeniu uczestnictwa obowiązki danego beneficjenta (w szczególności wynikające z postanowień art. 13 (poufność i bezpieczeństwo), 16 (prawa własności intelektualnej), 17 (komunikacja, rozpowszechnianie informacji i widoczność), 21 (sprawozdawczość), 25 (kontrola, przeglądy, audyty i dochodzenia), 26 (ocena wpływu działania), 27 (odrzućcie), 28 (zmniejszenie dotacji) oraz 42 (cesja roszczeń) mają w dalszym ciągu zastosowanie).

SEKCJA 3 INNE SKUTKI: ODSZKODOWANIE I SANKCJE ADMINISTRACYJNE

ARTYKUŁ 33 – ODSZKODOWANIE

33.1 Odpowiedzialność podmiotu udzielającego dotacji

Podmiot udzielający dotacji nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wyrządzone beneficjentom lub osobom trzecim w następstwie realizacji umowy, w tym wyniku z poważnego zaniedbania.

Podmiot udzielający dotacji nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody spowodowane przez któregokolwiek z beneficjentów lub pozostałe podmioty uczestniczące w działaniu, powstałe w następstwie realizacji umowy.

33.2 Odpowiedzialność beneficjentów

Beneficjenci muszą zrekompensować podmiotowi udzielającemu dotacji wszelkie szkody poniesione przez ten podmiot w wyniku realizacji działania lub w związku z tym, że działanie nie było realizowane w pełnej zgodności z umową, jeśli było to spowodowane rażącym niedbalstwem lub działaniem umyślnym.

Odpowiedzialność nie obejmuje strat pośrednich lub następnych lub podobnych szkód (takie jak utracone korzyści, uszczuplenie dochodów lub utrata zamówień), pod warunkiem, że szkoda taka nie była spowodowana działaniem umyślnym lub naruszeniem poufności.

ARTYKUŁ 34 — SANKCJE ADMINISTRACYJNE ORAZ INNE ŚRODKI

Żadne z postanowień niniejszej umowy nie może być interpretowane jako uniemożliwiające przyjęcie sankcji administracyjnych (takich jak wykluczenie z unijnych procedur wyboru lub kary finansowe) lub innych środków publicznoprawnych, obok lub alternatywnie wobec środków przewidzianych w niniejszej umowie (zob. na przykład art. 137–148 rozporządzenia finansowego UE 2024/2509 oraz art. 4 i 7 rozporządzenia nr 2988/95²¹).

SEKCJA 4 SIŁA WYŻSZA

ARTYKUŁ 35 – SIŁA WYŻSZA

Żadna ze stron nie może zostać uznana za niewywiążującą się ze swoich obowiązków wynikających z umowy, jeżeli ich wypełnienie uniemożliwiła jej siła wyższa.

„Siła wyższa” oznacza każdą sytuację lub każde zdarzenie, które:

- uniemożliwia którejś ze stron wypełnienie jej obowiązków wynikających z umowy,
- stanowi nieprzewidywalną, wyjątkową sytuację pozostającą poza kontrolą stron,
- nie wynika z błędu lub zaniedbania z ich strony (lub ze strony innych podmiotów uczestniczących w działaniu) oraz
- okazuje się nieuniknione mimo zachowania wszelkiej należytej staranności.

²¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

O każdej sytuacji stanowiącej działanie siły wyższej należy niezwłocznie oficjalnie powiadomić drugą stronę, informując o jej charakterze, prawdopodobnym czasie trwania i przewidywalnych skutkach.

Strony muszą niezwłocznie poczynić wszelkie niezbędne kroki w celu ograniczenia szkód wynikających z działania siły wyższej i podjąć wszelkie możliwe starania o jak najszybsze wznowienie realizacji działania.

ROZDZIAŁ 6 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 36 – KOMUNIKACJA MIĘDZY STRONAMI

36.1 Formy i środki komunikacji — Zarządzanie elektroniczne

Komunikaty dotyczące umowy (informacje, wnioski, przedkładane dokumenty, „oficjalne powiadomienia” itp.) muszą:

- mieć formę pisemną,
- jasno określać umowę (numer projektu i ewentualny tytuł) oraz
- być przesłane przy zastosowaniu formularzy i wzorów, jeżeli takie dostarczono.

Strony powinny korzystać z komunikacji drogą elektroniczną z wyjątkiem oficjalnych powiadomień.

Oficjalne powiadomienia muszą być przekazywane listem poleconym za potwierdzeniem odbioru („oficjalne powiadomienie na piśmie”).

Oficjalne powiadomienia można jednak przysyłać drogą elektroniczną, jeżeli zezwala na to prawo krajowe zainteresowanego państwa członkowskiego, w szczególności wraz z dowodem doręczenia.

36.2 Data komunikatu

Uznaje się, że komunikat został wydany w chwili, w której jest przesyłany przez stronę będącą jego nadawcą (tj. w dniu i godzinie, w których jest przesyłany).

Oficjalne powiadomienie na piśmie przesłane listem poleconym za potwierdzeniem odbioru uznaje się za dokonane:

- w dniu doręczenia zarejestrowanym przez pocztę, albo
- w wyznaczonym terminie odbioru w urzędzie pocztowym.

ARTYKUŁ 37 – WYKŁADNIA UMOWY

Postanowienia arkusza danych mają pierwszeństwo przed pozostałymi postanowieniami warunków niniejszej umowy.

Załącznik 5 ma pierwszeństwo przed warunkami umowy. Warunki umowy mają pierwszeństwo przed załącznikami innymi niż załącznik 5.

Szacunkowy budżet ma pierwszeństwo przed opisem działania w załączniku 1.

ARTYKUŁ 38 – OBLICZANIE OKRESÓW, DAT I TERMINÓW

Zgodnie z rozporządzeniem nr 1182/71²² okresy wyrażone w dniach, miesiącach lub latach nalicza się od chwili zaistnienia wydarzenia rozpoczynającego bieg terminu.

Do takich okresów nie zalicza się dnia, w którym miało miejsce to wydarzenie.

„Dni” oznaczają dni kalendarzowe, a nie robocze.

²²Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów (Dz.U. L 124 z 8.6.1971, s. 1).

ARTYKUŁ 39 – ZMIANY (ANEKS)

39.1 Warunki

Umowa może zostać zmieniona, pod warunkiem, że nie pociąga to za sobą zmiany w umowie, które prowadziłyby do podważenia zasadności decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszenia zasady równego traktowania wnioskodawców.

Wniosek o zmianę umowy może złożyć każda ze stron.

39.2 Procedura

Strona wnioskująca o zmianę musi złożyć wniosek o zmianę umowy (zob. art. 36).

Koordinator składa i otrzymuje wnioski o zmianę umowy w imieniu beneficjentów (zob. załącznik 4). Jeżeli wnioskuje się o zmianę koordynatora bez jego zgody, złożenia wniosku musi dokonać inny beneficjent (działający w imieniu pozostałych beneficjentów).

Wniosek o zmianę umowy musi zawierać:

- uzasadnienie;
- odpowiednie dokumenty uzupełniające oraz
- w przypadku wniosku o zmianę koordynatora bez jego zgody – opinię koordynatora (lub dowód, że o taką opinię zwrócono się na piśmie).

Podmiot udzielający dotacji może zażądać dodatkowych informacji.

Jeżeli strona będąca odbiorcą wniosku wyraża zgodę na zmianę, musi podpisać zmianę w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia (lub ewentualnych dodatkowych informacji, których zażądał podmiot udzielający dotacji). Jeżeli strona będąca odbiorcą wniosku nie wyraża zgody na zmianę, musi w tym samym terminie oficjalnie powiadomić o braku zgody. Termin ten może zostać przedłużony, jeżeli jest to konieczne do oceny wniosku. Jeżeli w wyznaczonym terminie nie otrzymano żadnego powiadomienia, wniosek uznaje się za odrzucony.

Zmiana **wchodzi w życie** w dniu podpisania przez stronę będącą odbiorcą wniosku.

Zmiana **staje się skuteczna** w dniu wejścia w życie lub w innym dniu uzgodnionym w umowie.

ARTYKUŁ 40 — PRZYSTĄPIENIE I DODANIE NOWYCH BENEFICJENTÓW

40.1 Przystąpienie beneficjentów wymienionych w preambule

Beneficjenci niebędący koordinatorami muszą przystąpić do umowy o udzielenie dotacji poprzez podpisanie formularza przystąpienia (zob. załącznik 4).

Przyjmują oni na siebie prawa i obowiązki wynikające z umowy ze skutkiem od dnia jej wejścia w życie (zob. art. 44).

40.2 Dołączenie nowych beneficjentów

W uzasadnionych przypadkach beneficjenci mogą złożyć wniosek o dołączenie nowego beneficjenta (nowego członka konsorcjum).

W tym celu koordinator musi złożyć wniosek o zmianę umowy zgodnie z art. 39. Wniosek ten musi zawierać formularz przystąpienia dla beneficjentów (zob. załącznik 4) podpisany przez nowego beneficjenta.

Nowi beneficjenci przyjmą na siebie prawa i obowiązki wynikające z umowy, ze skutkiem od dnia ich przystąpienia wskazanego w formularzu przystąpienia (zob. załącznik 4).

ARTYKUŁ 41 – PRZENIESIENIE UMOWY

Nie dotyczy.

ARTYKUŁ 42 – CESJA ROSZCZEŃ O PŁATNOŚĆ ZE ŚRODKÓW PODMIOTU UDZIELAJĄCEGO DOTACJI

Beneficjentom nie przysługuje prawo do dokonywania cesji ich roszczeń o płatność ze środków podmiotu udzielającego dotacji na osoby trzecie, chyba że podmiot udzielający dotacji wyraźnie zgodził się na to na piśmie w odpowiedzi na pisemny wniosek z uzasadnieniem złożony przez koordynatora (w imieniu zainteresowanego beneficjenta).

Jeśli podmiot udzielający dotacji nie wyraził zgody na taką cesję lub jeśli nie dotrzymano warunków cesji, nie ma ona skutków prawnych w odniesieniu do podmiotu udzielającego dotacji.

Cesja w żadnym przypadku nie zwalnia beneficjentów z ciężących na nich obowiązków wobec podmiotu udzielającego dotacji.

ARTYKUŁ 43 – PRAWO WŁAŚCIWE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

43.1 Prawo właściwe

Niniejsza umowa podlega obowiązującym przepisom unijnym, w razie potrzeby uzupełnionym przepisami prawa krajowego państwa członkowskiego podmiotu udzielającego dotacji.

43.2 Rozstrzyganie sporów

Jeżeli spór dotyczy interpretacji, stosowania lub ważności umowy, strony muszą wnieść sprawę do właściwych sądów państwa członkowskiego podmiotu udzielającego dotacji.

W przypadku ewentualnych beneficjentów spoza UE takie spory muszą być rozstrzygane w sądach w Brukseli, Belgii – chyba że układ o stowarzyszeniu w ramach programu UE przewiduje możliwość wykonywania orzeczeń sądów UE.

Jeżeli spór dotyczy sankcji administracyjnych, potrącenia lub decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny na mocy art. 299 TFUE (zob. art. 22 i 34), beneficjenci muszą wystąpić z powództwem do Sądu Unii Europejskiej – lub w przypadku odwołania – do Trybunału Sprawiedliwości na podstawie art. 263 TFUE.

ARTYKUŁ 44 – WEJŚCIE W ŻYCIE

Umowa wejdzie w życie w dniu, w którym zostanie podpisana przez ostatnią ze stron, czyli przez podmiot udzielający dotacji.

Podpisy

Ponadto, potwierdzam/-y niniejszym Dane identyfikacyjne Umowy, będące jej Załącznikiem nr 0 (strona Umowy nr zero), stanowiącym jej integralną część.

W imieniu koordynatora (beneficjenta)

w imieniu podmiotu udzielającego dotacji

Pieczęć instytucji

.....
Miejscowość Data

Warszawa
Data

5cm2cmPodpisBeneficjentMONO
()

5cm2cmPodpisPracownik1

5cm2cmPodpisPracownik2

5cm2cmPodpisPracownik3

Kontrasygndata: 5cm0.8cmPodpisSkarbnik

Załącznik I - Opis działania i szacunkowy budżet działania

Projekt: [Numer projektu]

Szczegółowe dane projektu

Kod projektu	
Krajowy numer ID projektu	
ID formularza wniosku	
Kod kontrolny wniosku	
Przyznana dotacja (EUR)	0,00

Beneficjent będzie realizował projekt zgodnie z opisem we wniosku o udzielenie dotacji z wyżej wymienionym kodem kontrolnym wniosku (Submission ID).

Podsumowanie budżetu

Podsumowanie budżetu	Łączna kwota dofinansowania (EUR)
Wsparcie indywidualne	0,00
Podróż	0,00
Dopłata uzupełniająca dla uczestników o mniejszych szansach	0,00
Wsparcie organizacyjne	0,00
Koszty nadzwyczajne na gwarancję finansową	0,00
Wsparcie włączania dla uczestników	0,00
Wsparcie włączania dla organizacji	0,00
Łącznie	0,00

Podsumowanie działań

Kategoria działania	Przyjeżdżający / Wyjeżdżający	Liczba uczestników	Liczba uczestników o mniejszych szansach	Wsparcie indywidualne	Podróż	Dopłata uzupełniająca dla uczestników o mniejszych szansach	Łączna kwota dofinansowania (EUR)
Mobilność kadry	Przyjeżdżający	0	0	0	0	0	0
Mobilność kadry	Wyjeżdżający	0	0	0	0	0	0
Mobilność studentów	Przyjeżdżający	0	0	0	0	0	0
Mobilność studentów	Wyjeżdżający	0	0	0	0	0	0
Przyjeżdżających łącznie		0	0	0	0	0	0
Wyjeżdżających łącznie		0	0	0	0	0	0
Łącznie		0	0	0	0	0	0

Szczegółowe dane dla regionów i krajów

Szczegółowe dane dla każdego regionu [REGION]

Kategoria działania	Przyjeżdżający / Wyjeżdżający	Liczba uczestników	Liczba uczestników o mniejszych szansach	Wsparcie indywidualne	Podróż	Dopłata uzupełniająca dla uczestników o mniejszych szansach	Łączna kwota dofinansowania (EUR)
Mobilność kadry	Przyjeżdżający						
Mobilność kadry	Wyjeżdżający						
Mobilność uczniów	Przyjeżdżający						
Mobilność uczniów	Wyjeżdżający						
Przyjeżdżających łącznie							
Wyjeżdżających łącznie							
Łącznie							

Szczegółowe dane dla każdego kraju

Kraj	Kategoria działania	Przyjeżdżający / Wyjeżdżający	Liczba uczestników	Łączna kwota dofinansowania (EUR)
Łącznie				

Lista instytucji szkolnictwa wyższego w regionie: [REGION]

Kraj	Nazwa instytucji szkolnictwa wyższego	OID

Organizacje uczestniczące

Numer OID organizacji	
Oficjalna nazwa (znaki łacińskie)	
Rola organizacji	
Numer rejestracji	
Numer NIP	
Forma prawna	

Uwaga! To jest szkic dokumentu wygenerowany **2025-09-23** o godzinie **10:27:37** na **mruszkiewicz**.

Adres	
Kraj	

Lista szkół wyższych w krajach partnerskich dostępna jest pod adresem:

Lista krajów partnerskich bez dofinansowania dostępna jest pod adresem:

SKRÓC